БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 123 (18.001). • 28 май 1981 йил, пайшанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КОСМОСДАГИ АЖОЙИБ ҒАЛАБА

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ» ОРБИТАЛ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ КОМПЛЕКСИДА КИШИ БОШҚАРАДИГАН УЗОҚ МУДДАТЛИ КОСМИК УЧИШЛАРНИ ҲАМДА «ИНТЕРКОСМОС» ПРОГРАММАСИГА МУВОФИҚ ХАЛҚАРО ЭКИПАЖЛАРНИНГ УЧИШЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШДА ВА МУВАФФАҚИЯТЛИ АМАЛГА ОШИРИШДА ҚАТНАШГАН ОЛИМЛАР, КОНСТРУКТОРЛАР, ИНЖЕНЕРЛАР, ТЕХНИКЛАР, ИШЧИЛАР ВА КОСМОНАВТЛАРГА, БАРЧА КОЛЛЕКТИВЛАРВА ТАШКИЛОТЛАРГА

Азиз ўртоқлар!

Социалистик Ватанимиз космосни тинчлик мақсадларида ўзлаштиришда яна бир ажойиб ғалабага эришди. «Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида совет космонавтларининг киши бошқарадиган узоқ муддатли учишлари ҳамда «Интеркосмос» программасига мувофиқ халқаро экипажларнинг учишлари программаси муваффақиятли бажарилди.

Совет Иттифоқининг космик фазони тадқиқ этиш ва ундан фойдаланишда эришган ғоят катта ютуқлари бутун дунёга яхши маълум. Бундан 20 йил аввал СССР граждани Ю. А. Гагариннинг «Восток» кемасида космосга қилган биринчи парвози 108 минут давом қилган эди. «Салют-6» орбитал илмий станцияси уч йилу саккиз ойдан бери ишлаб турибди, шундан икки йилга яқини киши бошқарадиган режимда бўлди. Бундай давомли космик программа илк бор амалга оширилди. КПСС раҳбарлигида космик фазони тинчлик мақсадларида ўзлаштириш режаларини изчиллик билан амалга ошириб бораётган совет кишиларининг фидокорона меҳнатлари туфайли шунга эришиш мумкин бўлди.

«Салют-6» орбитал станцияси ичида фундаментал фанларни ривожлантириш ва халқ хўжалигида ундан амалда фойдаланиш манфаатлари йўлида катта комплекс геофизик, астрофизик, технологик, физик-техник ва тиббий-биологик тадқиқот ва экспериментлар бажарилди. Ернинг табиий ресурслари кенг кўламда тадқиқ этилди, Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг территориялари фотосъемка қилинди. Космик учиш шароитларида турли материаллар ва қопламалар ҳосил қилиш технологиясини пишиқтириш борасида анчагина тажрибалар орттирилди. Халқ хўжалиги турли соҳаларининг илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш ташкилотлари ўтказилган тадқиқот ва эксперимент натижаларидан фойдаланяпти. Вазнсизлик шароитларида янги материал намуналари олинди.

«Салют-6» станциясини ёқилғи, турли материаллар, ускуна ва приборлар билан муттасил таъминлаб турувчи принципиал янги система ғоятда самарали чиқди. Бу юклар «Прогресс» автомат юк кемалари ёрдамида етказиб турилди. Орбитал станция ичидаги айрим системалар ва ускуналарни тиклаш бўйича мураккаб ремонт-профилактика ишлари муваффақиятли бажарилди ва станциянинг ишлаш давомийлигини анча узайтиришга имкон берди. «Салют-6» станцияси билан биргалашиб учишда «Союз-Т» туркумидан такомиллаштирилган космик кема муваффақиятли синаб кўрилди ва пишиқтирилди. Бу кемадан фойдаланиш космик фазони тадқиқ этиш самарадорлигини анча оширади. Экипажлари алмаштирилиб туриладиган узоқ муддатли орбитал станцияларни пишиқтиришнинг муҳим бир босқичи ниҳоясига етказилди. Олинган янги маълумотлар доимий ишлайдиган орбитал илмий-тадқиқот комплексларини яратиш истиқболларини очиб беради.

«Салют-6» станциясининг учиш даврида социалистик мамлакатлар олимларининг космик фазони «Интеркосмос» программасига мувофиқ тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш ва ундан фойдаланиш борасида биргалашиб олиб борган ишлари янада ривож топди. Орбитал станция ва космик кемаларда Совет Иттифоқи, Чехословакия Социалистик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Вьетнам Социалистик Республикаси, Куба Республикаси, Монголия Халқ Республикаси ва Румыния Социалистик Республикаси космонавтларидан иборат тўққизта халқаро экипажнинг учишлари муваффақиятли амалга оширилди. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг олимлари тайёрлаган программага мувофиқ космосда биргалашиб илмий-тадқиқотлар олиб борилганлиги — социализм мамлакатлари дўстлиги ва самарали ҳамкорлигининг яққол намунасидир.

Бешинчи узоқ муддатли экспедиция «Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплекси ичидаги ишларни муносиб якунлади. Космонавтлар Владимир Васильевич Коваленок билан Виктор Петрович Савиных 75 суткалик учиш программасини муваффақият билан бажардилар. Шу программани амалга ошириш чоғида илмий-тадқиқот ва экспериментлар комплекси тўла-тўкис ниҳоясига етказилди ҳамда Монголия Халқ Республикаси билан Румыния Социалистик Республикаси космонавтлари иштирокида халқаро экипажлар станцияга икки марта экспедиция ўтказди.

Азиз ўртоқлар, Владимир Васильевич Коваленок ва Виктор Петрович Савиных, учиш муваффақиятли тугаганлиги, Ватаннинг фахрли вазифаси жуда яхши бажарилганлиги билан сизларга сидқидилдан қутловлар йўллаймиз.

«Салют-6» станциясининг орбитада ишлаб турган пайтида киши бошқарадиган бешта узоқ муддатли учиш ва ўн битта бориб қайтувчи экспедициянинг амалга оширилганлиги мислсиз космик эксперимент бўлиб, унда Ватан космик техникасининг жуда яхши эксплуатацион сифатларини ва ғоятда пухталигини намойиш қилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети «Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида киши бошқарадиган узоқ муддатли космик учишларни ҳамда «Интеркосмос» программасига мувофиқ халқаро экипажларнинг учишларини тайёрлашда ва муваффақиятли амалга оширишда қатнашган олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар, ишчилар, космонавтларни, космодром, Учишни бошқариш маркази, Космонавтларни тайёрлаш маркази, команда-ўлчаш ва излаш, қутқарув комплексларининг мутахассисларини космосни тадқиқ этишда эришилган янги ютуқ билан қизғин муборакбод этадилар.

Ватан космонавтикасининг бу янги муваффақияти ўн биринчи беш йилликнинг космик фазони илм-фан, техника ва халқ хўжалиги манфаатлари йўлида ўрганиб бориш ва ўзлаштириш борасида КПСС XXVI съезди қўйган вазифаларни ҳал этишга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Азиз ўртоқлар, тинчлик, тараққиёт йўлида, ер юзидаги барча кишиларнинг бахт-саодати йўлида космосни собитқадамлик билан тадқиқ этишдан иборат масъулиятли ишингизда сизларга янгидан-янги ютуқлар тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** | **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЎРТОҚ В. В. КОВАЛЕНОКни ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида узоқ муддатли космик парвозни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик, қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси ўртоқ Владимир Васильевич **Коваленок Ленин ордени** ва иккинчи **«Олтин Юлдуз» медали** билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи Қаҳрамони ўртоқ В. В. Коваленок жасоратини нишонлаш юзасидан қаҳрамон ватанида унинг бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1981 йил 26 май.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

КОСМОНАВТ-УЧУВЧИ ЎРТОҚ В. П. САВИНИХга СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида узоқ муддатли космик парвозни амалга оширганлиги ва бунда мардлик, қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун космонавт-учувчи ўртоқ Виктор Петрович **Савиныхга Совет Иттифоқи Қаҳрамони** унвони берилиб, **Ленин ордени** ва **«Олтин Юлдуз» медали** топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1981 йил 26 май.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. П. САВИНИХга «СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ» УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексида космик парвозни амалга оширганлиги учун ўртоқ Виктор Петрович **Савиныхга «СССР космонавт-учувчиси»** унвони берилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Л. БРЕЖНЕВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1981 йил 26 май.

«ИНТЕРКОСМОС»НИНГ ЮКСАК ОРБИТАЛАРИ

СОВЕТ ВА ЧЕТ ЭЛ ЖУРНАЛИСТЛАРИ УЧУН МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Социалистик мамлакатларнинг космонавтлари иштирокида киши бошқарадиган экспедициялар программасининг якунловчи босқичи — космосга тўққизинчи интернационал учиш муваффақиятли тугади. 27 майда Совет—Румыния экспедициясида қатнашган космонавтлар, шунингдек олимлар ва мутахассислар совет ва чет эл журналистлари билан учрашдилар.

Матбуот конференциясида экипаж аъзолари — СССР космонавт-учувчиси Л. Попов ва РСРнинг тадқиқотчи-космонавти Д. Прунариу, олимлар, «Интеркосмос» кенгашининг, Космонавтларни тайёрлаш маркази ва Учишни бошқариш марказининг раҳбарлари қатнашдилар. СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот марказининг залида Румыния — Совет дўстлиги жамияти делегациясининг аъзолари, РСРнинг СССРдаги элчиси Т. Дудаш ҳозир бўлдилар.

Матбуот конференциясини олиб бораётган СССР Ташқи ишлар министрлиги матбуот бўлими мудирининг ўринбосари В. Хазов СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, «Интеркосмос» кенгашининг раиси академик **В. Котельниковга** сўз беради.

Румыния Социалистик Республикаси программа доирасида биргаликда иш бошланганидан бери «Интеркосмос» программасида қатнашиб келмоқда, деди олим. Румыниялик ҳамкасбларимиз ҳамкорликнинг ҳамма асосий йўналишлари бўйича: космик физика, космик метеорология, алоқа, космик биология ва медицина, аэрокосмик воситалар ёрдами билан Ерни олисдан зондлаш соҳасида биргаликда олиб борилаётган ишларга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. РСР мутахассислари «Интеркосмос» туркумидаги йўлдошларга, «Космос» биологик йўлдошларига, геофизик ва метеорологик ракеталарга ўрнатилган приборларни яратдилар. Шу аппаратлар ёрдами билан қизиқарли илмий тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказилди.

Совет ва Румыния олимлари Совет — Румыния халқаро экипажи учун махсус катта илмий-тадқиқот программасини тайёрладилар. Бу программани тайёрлашда «Интеркосмос»да қатнашаётган бошқа мамлакатларнинг мутахассислари ёрдам бердилар. Халқаро экипажнинг илмий программаси тиббий-биологик тадқиқотларни, космик материалшунослик ҳамда космик фазо физик хоссаларини ўрганиш соҳасидаги экспериментларни ўз ичига олганди. Космонавтлар Л. Попов ва Д. Прунариу жами 20 тага яқин эксперимент ўтказдилар. Шу билан бирга бу экспериментларнинг баъзиларини бундан аввалги халқаро экипажлар ҳам ўтказган эди. Бу экспериментлар такрор бажариб кўрилди. Бунинг космик тадқиқотларда аниқ статистика маълумотлари тўплашда катта аҳамияти бор.

Умуман совет ва румин космонавтлари илмий ишларининг натижалари космик фазода одам яшаш шароитларини ўрганиш ҳамда космосдаги жараёнларнинг моҳиятини чуқуррок тушунишда олға силжишимизга имкон беради, деди В. Котельников.

Янги халқаро экипажнинг учиши Совет—Румыния дўстлиги ҳамда мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида кўп томонлама ҳамкорликнинг ифодаси, социалистик мамлакатлар илмий-техникавий кооперацияси билан қардош интернационализм ҳаётий кучи самарадорлигининг ёрқин намунаси бўлиб қолди, деб таъкидлади академик. Шундай қилиб, биз «Интеркосмос» программасини ривожлантиришда муҳим бир босқични ниҳоясига етказдик. 1978 йилнинг мартидан 1981 йилнинг майигача уч йил мобайнида совет космик кемалари «Союз» ва «Салют 6» орбитал станциясида тўққизта халқаро экипаж учди. Унинг составида «Интеркосмос» программасида қатнашувчи барча қардош социалистик мамлакатларнинг вакиллари совет космонавтлари билан бирга ишладилар.

Совет — Румыния экипажининг командири СССР космонавт-учувчиси **Л. Попов** минбарга чиқди. Учишимизнинг программаси совет-румин олимларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан вужудга келтирилди ва кенг кўламда тиббий-биологик, физик ва технологик экспериментлар ўтказилишини кўзда тутган эди, деди у. Лекин экипаж илмий тадқиқотларни бажаришдан ташқари учишнинг ҳамма босқичларида кема ва унинг ичидаги системалар бошқарилишини таъминлашга доир ишларга ҳам тайёргарлик кўрди. Экипаж составида Думитру билан шу йилнинг январида биргалашиб машқлар қилишга киришдик. Шу қисқа муддат ичида ишимиз юришиб кетди ва икковимиз умумий тил топа билдик. Бунгача Думитру Звездний шаҳарчасида деярли уч йил қаттиқ ишлади. Экипаж командири сифатида мен румин тадқиқотчи-космонавти яхши инженерлик тайёргарлигидан ўтганлигини, унинг собитқадамлиги ва вужудга келадиган ҳар қандай вазиятга тез жавоб топа билишини айтиб ўтишни хоҳлардим, бу эса космик учишда жуда зарур бўлган хислатлардир.

(Давоми иккинчи бетда).

Суратда: музокаралар пайти. М. Харлампиев фотоси.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

СССР Олий Совети Президиуми билан СССР ҳукумати 26 май куни Катта Кремль саройида Иордания Ҳошимийлар қироллигининг қироли Ҳусайн Бин Талал шарафига зиёфат бердилар.

Ҳусайн Бин Талалга ҳамроҳ бўлиб келган расмий кишилар зиёфатда у билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Л. И. Брежнев, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Раисларининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади.

Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Жаноби олийлари!

Муҳтарам иорданиялик меҳмонлар!

Ўртоқлар!

Дўстона визит билан Совет Иттифоқига келган иорданиялик олий мартабали меҳмонни ҳурсандчилик билан самимий табриклайман. Бу визит ва бошланган Совет — Иордания музокаралари мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатлар муваффақиятли ривожланаётганидан яққол далолат беради.

Иордания — унчалик катта давлат эмас. Аммо давлатларнинг сиёсий салмоғи уларнинг территорияси катта-кичиклиги ва аҳолисининг сони билан ўлчанмайди. Бу нарса уларнинг халқаро ишларда тутган йўли билан, уларнинг ер юзида тинчликни таъминлашга қўшган ҳиссаси билан ўлчанади. Катта ва кичик барча давлатларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари билангина тинчликни — ҳар бир халқнинг суверен ҳуқуқларини ҳурмат қилишга ва бир тоифа мамлакатларнинг иккинчи тоифа мамлакатлар ишларига аралашмаслигига асосланган одилона тинчликни қаттиқ туриб ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлаш мумкин.

Бу вазифа Совет давлатининг ташқи сиёсий фаолиятида бош масала бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади. Яқинда Совет Иттифоқи ўртага қўйган янги амалий таклифлар комплекси ҳам шу вазифани ҳал этишга қаратилган. Яқин Шарқдаги аҳволни сиёсий бартараф этишга эришиш соҳасида коллектив бўлиб янги куч-ғайратлар сарфлаш тўғрисидаги таклиф ҳам шу комплекс жумласига киради.

Биз кўпгина халқаро проблемалар юзасидан, аввало Яқин Шарқда мустаҳкам ва одилона тинчлик ўрнатиш проблемаси юзасидан Совет Иттифоқи билан Иорданиянинг позициялари бир-бирига яқин эканини мамнуният билан қайд этамиз.

Ҳозир бу район осмонидаги булутлар яна қуюқлашди. Исроилнинг Ливандаги агрессив ҳаракатлари Яқин Шарқни хавф-хатар ёқасига келтириб қўйди.

Хўш, Исроилнинг бошқа суверен давлатга осмондан, қуруқликдан ёки денгиздан зарбалар беришига умуман қандай ҳаққи бор? — деган савол туғилади.

Унинг мана шу агрессив ҳаракатлари оқибати учун масъулиятни Исроил зиммасига эмас, балки агрессив ҳаракатларга зарба бераётган давлат зиммасига қандай мантиқ асосида юклатиш мумкин?

Ҳеч ким Исроилга бундай ҳуқуқ бермаганлиги ва башарти бу ўринда бирон-бир мантиқ тўғрисида гапириш мумкин бўлса, бу мантиқ империалистик бедодлик мантиқи эканлиги равшан.

Исроил агрессиясининг пайини кирқиш, Яқин Шарқда янги уруш чиқишига йўл қўймаслик — шу районнинг тинчлиги ва стабиллигидан, Ливаннинг мустақил, территориал жиҳатдан бутун давлат сифатида сақланиб қолишидан манфаатдор бўлган барча кишиларнинг бевосита бурчидир. Ҳозирча имконият борлигидан фойдаланиб, Ливан теварагидаги жазавани пасайтириш ва ҳарбий тўқнашувнинг олдини олиш муҳимдир.

Ҳозир Ливанда содир бўлаётган воқеалар умуман Яқин Шарқдаги можарони бартараф этиш пайти келганини ва аллақачон шундай қилиниши лозимлигини бутун дунёга яна бир бор қаттиқ эслатиб турибди.

Баъзан бу можаронинг тинч бартараф этилишига гўё «икки давлатнинг рақобати» халақит бермоқда, деган гапни айтмоқдалар. Аммо биз ҳеч ким билан рақобат қилаётганимиз йўқ ва рақобат қилмоқчи ҳам эмасмиз. Рақобат тўғрисидаги гап-сўзлар эса содир бўлаётган воқеаларнинг моҳиятини хиралаштиради, холос.

Бир давлат — Америка Қўшма Штатлари бу районнинг гирибонидан олишни кўзлаб турибди. У мустақил давлатларга ўз айтганини қилдиришга интилмоқда, у ерга, ҳатто қовжираб ётган Синай саҳросига бўлса ҳам ўз қуролли кучларини киритиб олишга уринмоқда. Афтидан, бу давлат Яқин Шарқнинг табиий бойликларига гўё улар Техас ёки Калифорния ер остида ётган бойликлардек муносабатда бўлмоқда.

Бошқа давлат — Совет Иттифоқининг эса бунга ўхшаш ҳеч қандай даъволари йўқ. Биз Яқин Шарқ мамлакатларининг табиий бойликларида қандайдир ҳуқуқларимиз бор, деб ҳисобламаймиз. Биз ўзимизни шу мамлакатларнинг сохта васийлари бўлишга таклиф этмаймиз.

(Давоми иккинчи бетда).

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

26 май куни Кремлда Совет — Иордания музокаралари бошланди.

Музокараларни

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков;

Иордания томонидан — Иордания Ҳошимийлар қироллигининг қироли Ҳусайн Бин Талал, Бош министр ва мудофаа министри Модар Бадран, қирол маҳкамасининг бошлиги Аҳмад Карим ал-Лавзи, қирол секретариатининг бошлиги шаҳзода Раад бин Зайд, оккупация қилинган территориялар ишлари министри Ҳасан Анис Иброҳим, ташқи ишлар министри Марвон ал-Қосим олиб бормоқдалар.

Дўстона, амалий вазиятда ўтган музокаралар давомида Яқин Шарқдаги аҳвол ва шу районда адолатли ҳамда мустаҳкам тинчлик ўрнатиш йўллари тўғрисида, шунингдек бошқа муҳим халқаро проблемалар, аввало тинчликни мустаҳкамлаш учун, қуролланиш пойгасини жиловлаш учун кураш билан боғлиқ проблемалар тўғрисида батафсил фикрлашиб олинди.

Л. И. Брежнев агрессив империалистик доираларнинг кейинги вақтларда халқаро вазиятни оғирлаштирган авантюристик ҳаракатларига қарама-қарши Совет Иттифоқи тинчлик, халқлар ҳуқуқларини ҳурматлаш, уларнинг хавфсизлиги ва эркин ривожини ташқаридан аралашувсиз таъминлаш сиёсатини илгари сурмоқда. КПССнинг XXVI съездида Совет Иттифоқининг илгари сурган янги тинчлик ташаббусларига кўпгина мамлакатларда ижобий фикр билдирилганлиги бу ташаббусларнинг халқлар ҳаётий манфаатларига мувофиқ эканлигини равшан исбот қилмоқда.

Халқаро вазиятни соғломлаштириш, кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш юзасидан Совет Иттифоқининг изчил йўлига Иордания томони юксак баҳо берди.

Исроилнинг агрессив ҳаракатлари ва сепарат тил бириктириш сиёсати туфайли Яқин Шарқда хатарли кескинликнинг кучайганлигидан ҳар икки томон чуқур ташвиш билдирди. Сепарат тил бириктириш сиёсати бу райондаги можарони ҳар жиҳатдан адолатли тарзда ҳал этишга тўсқинлик қилмоқда. Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтдики, Яқин Шарқ хусусида янги халқаро конференция доирасида унда Фаластин Озодлик Ташкилоти тенг ҳуқуқларда албатта қатнашган ҳолда барча манфаатдор томонлар биргаликда куч-ғайрат сарфлаган тақдирдагина бу масала ҳар жиҳатдан адолатли ҳал этилиши мумкин. Иордания қироли шундай конференцияни чақириш тўғрисида Совет Иттифоқининг ташаббусини қўллаб-қувватлашини билдирди ва Совет Иттифоқининг араблар адолатли ишига кўрсатаётган ёрдами ва мададига юксак баҳо берди.

Исроилнинг Ливанга қарши тўхтовсиз давом этаётган агрессияси, унинг шу мамлакат ички ишларига қўпол равишда аралашаётганлиги кескин қораланди ва Ливаннинг мустақиллиги, суверенитети ҳамда территориал бутунлигини муҳофаза қилиш асосида у ердаги аҳволни тез орада нормаллаштириш зарурлиги таъкидлаб ўтилди. Вужудга келган ҳозирги вазиятда арабларнинг ўз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш, шу регионда адолатли ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш учун курашда муштарак йўл асосидаги ҳаракат бирлиги алоҳида муҳим аҳамиятга эга эканлиги уқтириб ўтилди. Араблар ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун нечоғли жипслашиб, қатъий ва принципиал курашсалар, бу курашда уларнинг позицияси шу қадар мустаҳкам бўлаверади, деб таъкидлади Л. И. Брежнев.

Музокаралар давом эттирилади.

(ТАСС).

КЎП МИЛЛАТЛИ СОВЕТ ДАВЛАТИ ТЎҒРИСИДА

«В. И. Ленин, КПСС кўп миллатли Совет давлати тўғрисида» номли тўплам босмадан чиқди. Тўпламга В. И. Лениннинг мақолалари, нутқлари, мактублари ва алоҳида фикрлари, КПСС ҳужжатлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклад ва нутқлари киритилган бўлиб, уларда кўп миллатли Совет давлати қурилишининг тарихи назарияси, ленинча принциплари ва практикаси, КПСС миллий сиёсатининг интернационал моҳияти акс эттирилган.

Китоб партия активларига, лекторлар, пропагандистлар ва партия ўқуви системаси тингловчиларига мўлжалланган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти чоп этди.

(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ УЧИНЧИ СЕССИЯСИ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг учинчи сессияси 29 май куни эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 28 май куни эрталаб соат 10 дан кечқурун соат 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида, 29 май куни эрталаб соат 9 дан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 29 май куни эрталаб соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мажлислар залида бўлади.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

(Боши биринчи бетда)

Биз фақат бир нарсани — Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик бўлишини хоҳлаймиз. Бинобарин, биз шу регионлаги барча мамлакатлар билан яхши муносабатларда бўлишни ҳам хоҳлаймиз. Бу гап биз билан дўстлик ва ҳамжиҳатлик муносабатлари мавжуд бўлган мамлакатларга ҳам, шунингдек тўла-тўкис муносабатлар йўлга қўйилмаган ёки ҳозирча шундай муносабатлар ўрнатилмаган мамлакатларга ҳам тааллуқлидир. Агар Исроил ўзгаларнинг ерларини босиб олиш сиёсатидан воз кечса ва агрессив сиёсатни эмас, балки тинчлик сиёсатини ўтказадиган бўлса, бу гап унга ҳам албатта тааллуқли бўлади.

Манфаатдор мамлакатлар, аввало араб мамлакатлари Яқин Шарққа тинчлик ва осойишталик бахш эта оладиган аҳдномалар ишлаб чиқишга ҳақли равишда куч-ғайрат сарфлашни хоҳлайдилар. Қандай қилиб ва қаерда бу куч-ғайратларни яхшироқ бирлаштириш, уларни шу районда ҳақиқий тинчликдангина иборат бўладиган муштарак бир мақсад йўлида жипслаштириш мумкин? Барча манфаатдор томонлар, шу жумладан албатта, Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили бўлмиш Фаластин Озодлик ташкилоти иштирокида Яқин Шарқдаги аҳволни ёппасига бартараф этиш йўлини ишлаб чиқиш учун янги халқаро конференция чақириш тўғрисидаги таклифимизда бу саволга жавоб берилган.

Иордания ва шахсан Сиз, жаноби олийлари, бу таклифни ижобий баҳолаганингизни биз мамнуният билан қайд этамиз. Яқин Шарқ регионида Иорданиянинг мавқеи инобатга олинса, бу муҳим аҳамиятга эгадир.

Сўзимнинг охирида Совет Иттифоқи билан Иордания ўртасидаги муносабатларнинг янада кўнгилдагидек ривожланишига яна бир бор ишонч изҳор этмоқчиман.

Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик учун!

Совет Иттифоқи билан Иордания ўртасидаги яхши муносабатларни мустаҳкамлаш учун!

Муҳтарам иорданиялик меҳмонларнинг соғлиги учун!

Иордания қироли Хусайн жаноби олийларининг соғлиги учун қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсизлар.

* * *

Ҳусайн Бин Талал жавоб нутқи сўзлади

Ҳусайн Бин ТАЛАЛ нутқи

Азиз дўстим Президент Леонид Ильич Брежнев!

Азиз дўстлар!

Сизни шахсан ўз номимдан ва Иордания делегацияси номидан самимий табриклашимдан ҳамда Сизга энг чуқур миннатдорчилик ва ҳурмат-эҳтиром туйғуларини изҳор этишдан шодман. Биз Сизнинг ёрқин нутқингизда менга ва мамлакатимга нисбатан изҳор этилган дўстлик, самимий хайрихоҳлик туйғулари учун, шунингдек биз Сизнинг дўст мамлакатингизга келган пайтдан бошлаб бизни самимий кутиб олиб, меҳмондўстлик кўрсатганингиз учун астойдил миннатдорчилик изҳор этамиз ва бунга юксак баҳо берамиз.

Мен мамлакатларимиз ўртасида мавжуд дўстликнинг муҳимлигига, унинг пойдевори мустаҳкамлигига ва уни муттасил ривожлантириш кераклигига чуқур амин бўлганлигим туфайли Совет Иттифоқига учинчи марта келганлигимдан ғоят мамнунман. Сизлар каби биз ҳам бу дўстлик бизга келтирган самараларини қадрлаймиз, бу дўстлик Иордания билан Совет Иттифоқи раҳбарлари ҳамда халқларининг ҳамкорлиги ва иккала халқ манфаатлари йўлида, ҳуқуқ, адолат, тараққиёт ва тинчлик принципларини, яъни тантанаси бутун инсоният учун неъматлар келтирадиган принципларни кўзлаб доимий фикрлашувни кенгайтириш имкониятини таъминлади.

Мамлакатларимиз ўртасида экономика, маданият ва техника ҳамкорлиги соҳасида барча даражалардаги муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ишида сизлар билан биргаликда босиб ўтилган йўлга назар ташлаб, астойдил мамнун бўласан киши. Сиз билан бугунги учрашув биз ана шу муносабатларни ривожлантириш, кенгайтириш ва такомиллаштиришни давом эттиришдан ва бундан буён ҳам шу йўлда ишлашдан манфаатдор эканлигимизни тасдиқлаб турибди холос.

Бу учрашув Совет Иттифоқининг фан-техника ва планлаштириш соҳаларидаги янги буюк зафарлари билан, унинг социал-иқтисодий ва маданий қурилиш ишидаги ажойиб ютуқлари билан танишишим учун яхши имконият яратиб беради. Биз ана шу зафарлар ва ютуқлардан жуда қойил бўлмоқдамиз.

Азиз дўстим!

Биз сизларнинг дўст мамлакатингизга қилган ҳар бир янги визитимиз сайин буюк давлат сифатида Совет Иттифоқи тинчлик ва адолат ишини қўллаб-қувватлашда ўйнаши мумкин бўлган ролнинг буюклигига тобора кўпроқ ишонч ва қаноат ҳосил қиламиз. Ҳаққонийлик мендан мамлакатингизнинг араблар учун энг муҳим ишда — Фаластин тўғрисидаги масалада араб миллатини қўллаб-қувватлашдан иборат принципиал позициясига муносиб баҳо беришимни тақозо этади. Бу проблема — қувғин халқ ва босиб олинган ватан проблемаси бўлиб, бутун араб халқининг комил ишончига кўра мазкур проблема араб миллати ва Фаластин халқига нисбатан халқлар ва давлатлар тутган позицияга баҳо бериладиган ёрқин намуна ва ҳақиқий мезондир. Фаластин проблемаси бир томондан фаластинлик араб халқи ҳамда араб миллатининг равшан ва яққол ҳуқуқи бўлса, иккинчи томондан Исроил қасддан қилаётган жуда ошкора ёвузлик ва адолатсизликдир. Исроил ўзининг агрессив сиёсати учун Фаластинни ҳамон оккупация қилиб турганлиги, унинг халқини қувғин қилганлиги, бу халқнинг ўз ватанида ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини беришдан бош тортганлиги ва умуман Исроилнинг шу райондаги тинчлик ишига душманлиги учун жавобгардир. Худди шу боисдан ҳам ушбу проблема араб халқи ва Яқин Шарқ халқлари учун хавфсизлик ва тинчлик калитидир, бунинг халқаро тинчлик ва хавфсизликка ўтказадиган ғоят катта таъсири эса ўз-ўзидан маълум.

Азиз дўстим!

Конституциямизда ёзиб қўйилганидек, Иордания ва унинг халқи араб миллатининг бир қисмидир. Бизнинг масъулият бурчини ҳис этишимиз, араблар бирлигининг муқаррарлигига, арабларнинг озодликка ва ўзига хослигини мустақил изҳор этиш ҳуқуқига, уларнинг регресс, жабр-зулм ва гегемонизм кучларига қарши тура олиш қобилиятига, ана шу кучлар устидан албатта ғалаба қозонишларига астойдил ишончимиз шундан келиб чиқади. Чунки тарих ўз ривожида ҳамиша халқларнинг хоҳиш-иродасига мос келадиган йўлдан боради, халқларнинг хоҳиш-иродасини эса ҳеч қандай хавф-хатар ва қийинчиликлар бука олмайди.

Иордания шунга амал қилиб, Исроилнинг Фаластинни ва бошқа араб территорияларини мустамлака қилиб босиб олганлигига қарши курашда ўз бурчини дадил бажармоқда, сионизмнинг режаларини қатъий фош қилмоқда, барча умум араб ҳаракатларида фаол иштирок этмоқда. Иордания олий даражада ўтказилган истисносиз барча умум араб кенгашларида қатнашди, бирлик, озодлик, тараққиёт ва бирдамликни мустаҳкамлашга қаратилган умум араб куч-ғайратларига муттасил кўмаклашиб келмоқда, барча қитъалардаги бошқа тинчликсевар халқлар ва давлатларнинг хайрихоҳликларини араблар ҳамда уларнинг проблемалари ва биринчи навбатда Фаластин проблемаси томонига жалб этиш мақсадида араблар билан ана шу халқлар ва давлатлар ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтиришга доимо ҳаракат қилди. Бизнинг мамлакатимиз Исроил оккупациясига қарши кураш ҳамда миллатимизни ёвуз ва агрессия кучларининг кирдикорларидан халос этиш мақсадида одам ресурслари, иқтисодий ва ҳарбий ресурсларни тўла сафарбар этиш йўлини қатъий ва изчиллик билан ўтказиб келди.

Азиз дўстим!

Мен ғоят қадрлаётган шу имкониятдан фойдаланиб, жуда астойдил, қатъий ва рўй-рост яна шуни айтиб ўтмоқчиманки, Иордания араб халқи Фаластин проблемасини, яъни Исроил Фаластиннинг ҳамма территориясини босиб олганлигини, унинг халқини қувғин қилиб Фаластинга туташ араб ерларимизнинг бошқа қисмларини босиб олганлигини Яқин Шарқ ва бутун араб дунёсининг асосий ва марказий проблемаси деб билади. Гарчи биз ҳозирги дунёда инсонлар фожиасининг кўпгина мисолларини кўриб турган бўлсак ҳам уларнинг биронтаси ўз кўламлари ҳамда кескинлик даражаси жиҳатидан Фаластин халқининг фожиасига тенглашаолмайди. Бошқа кўпгина халқлар азоб чеккан мустамлака зулми ва азоб-уқубатлар пировард натижада шуларни юзага келтирган сабаблар тугагандан кейин барҳам бўлди. Фаластин фожиасига келганда шуни айтиш кераки, бу ерда адолатсизлик ҳануз бартараф этилгани йўқ — Фаластин халқи ўз еридан, туғилиб ўсган маконларидан қувғин қилинди, сионист босқинчилар бу халқнинг яшаш, ҳаёт кечириш, ўз тақдирини ўзи белгилашдан иборат дахлсиз ҳуқуқларидан маҳрум қилмоқдалар. Инсоният шу кунгача бундай адолатсизликни кўрмаган эди.

Азиз дўстим!

Араблар ва биринчи навбатда Фаластин халқи ўз ҳуқуқлари, адолат, тинчлик тикланишини талаб қилмоқдалар. Улар ўзларида мавжуд нарсаларнинг ҳаммасини мана шунга бўйсундирмоқдалар. Қаршилик кўрсатиш ва курашнинг ҳамма қонуний воситаларидан фойдаланмоқдалар. Араблар дўст мамлакатлар ва халқларга, биринчи навбатда Улуғ Совет Иттифоқи халқининг мададига таянмоқдалар. Дўст мамлакатлар ва халқлар Фаластин фожиаси рўй берган вақтдан бошлаб амалга оширилган барча эзгу ишлар ва тинчлик ташаббусларига қўшилиб, адолат ва тинчликка эришиш, 1967 йил июнидаги уруш вақтидан буён Фаластин халқи эзилиб келаётган жабр-зулм бўйинтуруғини улоқтириб ташлаш мақсадида ғайрат ва ҳаракатларини кучайтирдилар. Араблар адолат ва ялпи тинчликка астойдил интилиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мурожаат этдилар. Улар унинг Уставига амал қилдилар. Хавфсизлик Кенгаши билан Бош Ассамблеянинг резолюцияларини қўллаб-қувватладилар, халқаро ҳамжамиятнинг хоҳиш-иродасини ҳурмат қилдилар. Уларга қарши ўлароқ Исроил Фаластин халқига нисбатан агрессорлик қилди ва шундай бўлиб қолмоқда, бу халқнинг ерларини оккупация қилиб турибди, халқаро қарорларни ҳамда барча ҳалол, ҳақиқий тинчлик куч-ғайратлари ҳамда ташаббусларини рад этмоқда.

Азиз дўстим!

Кэмп-Дэвид битимлари имзолангандан кейин Иордания ана шу янги дағдағага қарши арабларнинг сафларини бирлаштириш ташаббуси билан майдонга чиқди. Кэмп-Дэвид битимлари араб миллати ҳаётидаги энг хатарли даврлардан бирини бошлаб, парокандалик ва емирилишдан дарак берди. Иордания Ироқнинг Бағдодда олий даражада учрашув ўтказиш тўғрисидаги даъватига биринчи бўлиб жавоб қайтарди. Араблар Бағдодда ўзларининг биргаликдаги ҳаракат планини ишлаб чиқдилар. Шу планнинг бош мақсади арабларнинг жипслиги ва бирдамлигини сақлаб қолишдан, уларнинг ўз потенциалини кучайтиришдан (шу потенциалнинг кучайиши уларнинг араблар ҳуқуқини қайта тиклашларига имконият берган бўлур эди), 1967 йилда босиб олинган барча араб территорияларидан ва биринчи навбатда Қуддуснинг араблар қисмидан Исроил қўшинларини олиб чиқиб кетиш, шунингдек Фаластин халқининг ўз ватанида Фаластин халқининг бирдан-бир қонуний вакили — Фаластин озодлик ташкилоти раҳбарлигида ўз тақдирини ўзи белгилаш, суверенитет ҳамда ўзининг мустақил давлатини барпо этиш йўлидаги миллий ҳуқуқларини тиклаш асосида адолат ва мустаҳкам тинчликка эришишдан иборатдир. Арабларнинг мана шу позицияси Тунис ва Аммонда олий даражада чақирилган X ва XI умумараб кенгашларида яна ҳам равшан баён қилиб берилди.

Азиз дўстим!

Ана шу сепарат тил бириктириш Яқин Шарққа одилона ва фахрли тинчлик келтиргани йўқ. Фаластин проблемаси мазкур райондаги можаронинг ҳамон ўзаги бўлиб қолмоқда. Исроил Қуддус ва Фаластинни босиб олганлигини ошкора кўрсатишга интилиб, ўзининг агрессив ҳаракатларини кучайтирди. Илгари Исроил Қуддуснинг араблар қисмини қўшиб олди, оккупация қилинган Ғарбий соҳилда, Ғазо секторида ва босиб олинган бошқа араб ерларида асло чекланмаган миқдорда манзилгоҳлар барпо этишга киришди. Бунинг устига у Ғарбий соҳилни ва Газо секторини Исроил территорияси деб, ана шу ерларда азалдан яшаб келаётган араб аҳолисини эса ажнабий граждан бўлган ва Исроил ерида истиқомат қилаётган бегоналар деб қарай бошлади. Бу машъум режа Исроил «маъмурий мухторият» деб атаётган планда ўз ифодасини топди. Ҳозир Исроил ўз режаларини амалга оширишни давом эттирмоқда, босиб олинган араб территорияларига яҳудий мустамлакачиларини кўчириб келтириш йўли билан ана шу территориялар устидан ўз назоратини мустаҳкамламоқда, уларнинг табиий бойликларини талон-тарож қилмоқда, у ерлардаги маданий ва тарихий ёдгорликларни таҳқирлаб вайрон қилмоқда, араб аҳолисини қисувга олмоқда ҳамда унинг қаҳрамонона қаршилигини энг шафқатсиз ва ваҳшиёна методлар билан бостирмоқда. Исроил ҳамон арабларни ўзларининг шаҳарлари ва ерларидан қувиб юбормоқда, раҳбарларини таъқиб этмоқда. Наблус ва Рамаллах шаҳарларининг ҳокимлари каби ана шу раҳбарларни ўлдиришга уринишдан ҳам ёки Ҳалил ва Ҳалхул шаҳарларининг ҳокимлари ва Ҳалил муфтиси билан бўлгани каби уларни сургун қилишдан ҳам қайтмаяпти. Ваҳолонки ана шу ҳокимларни араб аҳолиси сайлаган бўлиб, унинг хоҳиш-иродасини ифода этаётган эдилар. Ундай бўлса оддий тинч гражданларнинг азоб-уқубатлари тўғрисида, Исроил оккупацияси ва сионистлар жабр-зулми уларнинг бошига солган кулфатлар тўғрисида нима дейиш мумкин.

Арабларнинг ҳуқуқларини чуқур ва холисона тушуниш, можарони ҳар жиҳатдан ва одилона бартараф этиш принципларига содиқлик, фаластинлик араб халқининг адолатли курашини доимо қўллаб-қувватлаш ҳамиша мамлакатингизнинг позициясига хос хусусиятлар бўлиб келди. Шу боисдан биз ва араб миллатининг барча фарзандлари бу позицияни ташаккур ва миннатдорчилик туйғуси билан қабул қиламиз.

Иордания шунга асосланиб бошқа томонлар билан тенг ҳуқуқли асосда Фаластин Озодлик Ташкилотининг иштироки билан Яқин Шарққа доир халқаро конференция чақириш тўғрисидаги Сизнинг таклифингизни Иордания табриклаётганлигини билдиради. Биз можаронинг ҳар жиҳатдан адолатли бартараф этилишини таъминлайдиган, шу можарога чек қўйишга, бутун Яқин Шарқ районида хавфсизлик, барқарорлик ва тинчликни таъминлашга ёрдам берадиган ҳар қандай самимий таклиф ва ташаббусни ҳам табриклаймиз. Биз мазкур райондаги барча халқларнинг манфаатларини кўзлаб, хавфсизлик, барқарорлик ва тинчликка интилмоқдамиз.

Азиз дўстим!

Иордания қўшилмаслик ҳаракатида ўз ролини ўйнашга қатъий аҳд қилган. Бизнинг фикримизча, қўшилмаслик ҳаракатининг принциплари ва мақсадлари инсониятнинг тинчлиги ва хавфсизлигини таъминлашга қаратилган ва халқаро конфронтация руҳи таъсиридан ҳамда бир қанча буюк давлатларнинг гегемончиликка, биринчи навбатда ўзларининг шахсий манфаатларини таъминлашга интилишидан холи бўлган коллектив куч-ғайратлар гарантияларидан биридир.

Биз ўз озодлиги, мустақиллиги ва қадр-қиммати учун курашаётган дунёдаги барча дўст халқлар, шу жумладан мустамлака зулмига ва ирқий камситишга қарши курашаётган Африка қитъасидаги халқлар томонида ҳам қатъий ва дангал турибмиз.

Сўнгра қирол Ҳусайн Эрон — Ироқ можароси муносабати билан Иорданиянинг позициясини баён этди.

Қардош араб мамлакати Ливанга, — деб давом қилди сўнгра қирол Ҳусайн, — Исроил бир неча йилдан буён унинг территорияси, аҳолиси ва суверенитетига нисбатан ҳар хил баҳоналар билан тўхтовсиз агрессив хуружлар қилиб турибди. Ана шу тажовузлар Исроилнинг Ливанга нисбатан ҳақиқий экспансиячилик муддаолари ва режаларини фош этади. Исроил Ливан территориясининг бир қисмини босиб олиб ва Ливан шаҳарлари ҳамда қишлоқларини тўпга тутишни давом эттириб, бир неча ўн йиллар муқаддам Исроил ватанини босиб олганлиги натижасида Ливанда паноҳ топган Фаластин халқини қириб, ҳозирдаёқ ўзининг ана шу муддао ва режаларини қисман амалга оширди.

Бугунги кунда Исроил БМТ қарорлари ва резолюцияларини писанд қилмай, Ливанга қарши ўзининг агрессив хуружларини тўхтовсиз кучайтирмоқда, шу мамлакат хавфсизлиги ва территориал бутунлигига ва унинг халқига таҳдид қилмоқда. Биз Ливаннинг мустақиллигини унинг суверенитети ва территориал бутунлигини қатъиян қўллаб-қувватлаймиз. Биз ливанликлар билан ливанликлар ўртасида, ливанликлар билан фаластинликлар ўртасида музокара ўтказилиши, мамлакатни тиклаш манфаатларини кўзлаб, қардошларча ҳамкорлик доирасида тинчлик ўрнатиш йўлини тозалайдиган, унинг дахлсизлигини муҳофаза этадиган, Ливанни вайрон қилиш, арабларнинг олий манфаатлари ва бирлигига зарба уриш мақсадида душман қўлидан улар ёққан пиликни тортиб оладиган музокараларни ҳам ёқлаб чиқяпмиз. Арабларни қардошлик, диннинг бирлиги, муштарак ватан ва тақдир бирлаштириб турибди.

Азиз дўстлар!

Фурсатдан фойдаланиб ва айни шу пайтда араб ватанининг хавфсизлиги, араб миллатининг ўзига хослигини, унинг мероси ва келажагини муҳофаза қилиш — биринчи навбатда араб халқларининг ўзидан бошқа ҳеч кимнинг масъулияти ва бурчи эмаслигига ишончимиз комил эканлигини таъкидламоқчиман. Араб миллатининг суверенитетини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолиш, унинг яшаши ва мустақиллик учун курашиш вазифаси бошқа бировларнинг эмас, балки араб миллатининг зиммасига тушади. Биз ана шу принципларга амал қилиб, Форс кўрфазидаги мамлакатларнинг араблар берадиган биргаликдаги ёрдам билан ўзини ўзи мудофаа қилиш, шу районда ва умуман бутун кенг араблар дунёсида ташқаридан ҳеч қандай аралашувсиз ёки улар устидан, ёҳуд унинг бирон-бир қисми устидан ажнабий гегемонликни ўрнатиш йўлидаги уринишлар қай томондан қилинишидан қатъи назар ана шундай уринишларсиз тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш ҳуқуқини қўллаб-қувватлашимизни билдирамиз. Шу ҳоллагина кўрфаз мамлакатлари ўзларининг миллий манфаатларини қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолиш билан бирга араб миллатининг олий ишига ҳам хизмат қила оладилар, муштарак манфаатлар ва эҳтиёжлар билан бир бутун бўлиб боғланган ҳозирги дунёнинг ҳаёт томирларига нефть оқиб келишини таъминлайдилар.

Азиз дўстлар, пировардида мен улуғ дўстимиз Леонид Ильич Брежнев шарафига, буюк Совет Иттифоқининг ҳукумати ва халқи шарафига, Совет—Иордания дўстлиги шарафига қадаҳ кўтаришни таклиф қиламан.

* * *

Л. И. Брежнев ва Ҳусайн Бин Талалнинг нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

СОВЕТ—ИОРДАНИЯ МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

27 май куни Кремлда Совет — Иордания музокаралари ниҳоясига етди. Музокараларни:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков;

Иордания томонидан — Иордания Ҳошимийлар қироллигининг қироли Ҳусайн Бин Талал, Бош министр ва мудофаа министри Модар Бадран, қирол маҳкамасининг бошлиғи Аҳмад Карим ал-Лавзи, қирол секретариатининг бошлиғи шаҳзода Раад бин Анис Зайд, оккупация қилинган территориялар ишлари министри Ҳасан Анис Иброҳим, ташқи ишлар министри Марвон ал-Қосим, планлаштириш миллий кенгашининг раиси М. Ханна Ода олиб бордилар.

Яқин Шарқдаги аҳволни ва бу райондаги можарони ҳар томонлама одилона бартараф этиш проблемаларини, шунингдек бошқа актуал халқаро масалаларни муҳокама қилиш дўстона вазиятда ва ҳамжиҳатлик руҳида давом эттирилди. Шу муносабат билан Совет томони барча манфаатдор томонлар, шу жумладан Фаластин Озодлик Ташкилоти иштирокида Яқин Шарққа бағишланган янги халқаро конференция чақириш масаласига араб мамлакатларининг куч-ғайратини жамлаш зарурлигига ишонч изҳор этди.

Иордания қироли шундай ёндашишни ҳамда шу районда одилона ва мустаҳкам тинчликка эришиш вазифаларини шу йўл билан ҳал этишни қувватлаётганлигини таъкидлади.

Ливандаги воқеаларнинг ривожини кўриб чиқиш вақтида СССР Суриянинг Исроил агрессиясига қаршилик кўрсатишининг қатъий қўллаб-қувватлашини таъкидлаб ўтилди. СССР Ливаннинг қонуний маъмурларини, Ливанда тинчликни сақловчи араб мамлакатлариаро кучларни бундан буён ҳам қўллаб-қувватлайвериш, шу мамлакатда миллий иноқликка эришишни ёқлаб чиқиш ниятидадир.

Халқаро масалаларни муҳокама қилиш давомида Форс кўрфази районида вазиятнинг кескинлигидан ташвишланганлик изҳор этилди, Эрон — Ироқ можаросини тезроқ тўхтатиш ва ўзаро даъволарни музокаралар олиб бориш йўли билан бартараф этиш зарурлиги таъкидланди. Томонлар Форс кўрфази районида чет эл ҳарбий базаларини вужудга келтиришга, ядро қуролининг бу ерда жойлаштирилишига қарши, шу районда жойлашган давлатларнинг ички ишларига ташқаридан бўладиган аралашувнинг ҳар қандай шаклларига қарши фикр билдирдилар.

Музокаралар давомида сиёсий, савдо-иқтисодий, маданий ва бошқа соҳаларда Совет — Иордания икки томонлама муносабатларининг муваффақиятли ривожланаётганлиги қайд қилиб ўтилди. Томонларнинг тинчлик манфаатларини кўзлаб халқаро майдонда Совет — Иордания ҳамкорлигини янада мустаҳкамлашга, кенгайтиришга бўлган ўзаро интилиши таъкидлаб ўтилди.

Л. И. Брежнев ва Иордания қироли бўлиб ўтган фойдали фикрлашувдан мамнун эканликларини изҳор этдилар. Бу фикрлашиб олиш томонларнинг муҳокама қилинган масалаларга берган баҳоси ва чиқарган хулосалари кўп жиҳатдан мос бўлиб тушишини кўрсатди.

Визит якунлари юзасидан Совет — Иордания қўшма ахборотининг тексти матбуотда эълон қилинади.

(ТАСС).

ИЖОДИЙ ҲАМКОРЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШДА ЯНГИ ҚАДАМ

27 май куни Ўзбекистонда ўз ишини тугатган ижодкор ёшлар Совет — Болгария клубининг XIV мажлиси СССР билан Болгария Халқ Республикаси ўртасидаги маданий алоқаларни мустаҳкамлашда яна бир босқич бўлди. Мажлис қардош мамлакатлар ёшларининг мустаҳкамланиб бораётган дўстлигини намойиш этди.

Клуб мажлисида ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Ю. А. Дергаусов, ДКЁС секретари Белчо Иванов иштирок этдилар.

Мажлис программасида мунозаралар ва суҳбатлар, республика ижодкор зиёлиларининг вакиллари, комсомол активлари билан учрашувлар ўтказиш кўзда тутилган. Мажлис қатнашчилари Фарғона ва Андижонда бўлишди, улар Самарқандда архитектура институтида намойиш этилган ёш рассомлар асарлари кўргазмасини бориб кўришди.

Бухорода Совет — Болгария дўстлиги фестивали бўлиб ўтди. Унда Болгария делегациясининг аъзолари ўз юртдошлари — область қурилишларида меҳнат қилаётган димитровчи комсомоллар билан учрашдилар. Болгариялик дўстлар учун у ерда совға тайёрланди — дўстлик кечасида шаҳардаги «Уфқ» мунозара клуби славян ёзуви ва маданияти миллий кунига бағишланган қардош мамлакат тўғрисидаги махсус программа кўрсатилди.

Мажлис қатнашчилари «Ташсельмаш» заводида бўлдилар. Завод ёшлари кўп йиллардан буён Хасково округидаги тенгдошлари билан дўстона муносабатда бўлиб келмоқдалар. Меҳмонлар Тошкент область Ғалаба районидаги Георгий Димитров номли колхозга ҳам бордилар. Учрашувлардан бири «Илҳом» клубида ўтди. Бу ерда экспериментал студия актёрлари ўз санъатларини намойиш этдилар.

Ижодкор ёшлар Совет — Болгария клуби аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилиндилар. Бўлиб ўтган дўстона суҳбат чоғида республика меҳмонларига КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш соҳасида Ўзбекистонда олиб борилаётган катта ишлар тўғрисида гапириб берилди.

(ЎзТАГ).

«ИНТЕРКОСМОС»НИНГ ЮКСАК ОРБИТАЛАРИ

(Боши биринчи бетда).

Л. И. Брежнев ва Н. Чаушеску ўртоқлардан Учишни бошқариш маркази орқали «Салют-6» бортига юборилган табрикномани зўр ҳаяжон билан тингладик,— деди Л. Попов. Бирлашган экипажнинг командири В. Коваленок космонавтларнинг ишларига юксак баҳо берганликлари учун икки мамлакат раҳбарларига самимий миннатдорчилик билдирди. Ерга қайтиб тушиш кишини ҳаяжонга солувчи дамлардан бири бўлди — бу «Союз» туркумидаги кеманинг сўнгги учиши эди.

Космик тадқиқотлар учун жуда яхши ишлаган пухта машинани яратишда қатнашганларнинг ҳаммасига Л. Попов интернационал экипаж номидан миннатдорчилик изҳор этди. Биз интернационал экспедициялар орттирган тажрибадан фойдаланиладиган янги космик программа ва учишларда қатнашишимизга ишонамиз, деди у.

РСРнинг тадқиқотчи космонавти **Д. Прунариу** сўзга чиқади. Мен, Руминия Социалистик Республикасининг гражданинга «Интеркосмос» программасига мувофиқ «Союз-40» совет космик кемаси ва «Салют-6» орбитал станциясида навбатдаги космик учишни бажаришда халқаро экипаж составида қатнашишдек юксак ишонч кўрсатилди. Шу учишни бажо келтириш учун менга имконият берганликлари учун РКП Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетига, Руминия Социалистик Республикаси ва Совет Иттифоқи ҳукуматларига, шахсан Н. Чаушеску ва Л. И. Брежнев ўртоқларга самимий миннатдорчилик билдиришга рухсат бергайсиз. Бу учиш Руминия — Совет муносабатларини янада мустаҳкамлашга, халқларимизни боғловчи ҳамкорлик ва бирдамлик руҳини ривожлантиришга, тинчлик ва халқаро тараққиёт ишига хизмат қилади.

Д. Прунариу учиш чоғида бажарилган илмий экспериментларнинг натижаларига батафсил тўхталди. Бу экспериментларнинг кўплари биринчи бор ўтказилди ва космонавтнинг космик учиш шароитларига мослашиш механизмини ўрганишга, вазнсизлик физикасини тадқиқ этишга аталган эди.

Экипажимиз, деди Д. Прунариу, асосий экспедиция программасига мувофиқ тадқиқотларни бажаришда ҳам қатнашди. Орбитал уйда анчадан бери яшаётган Владимир Коваленок билан Виктор Савиных бизга ҳамма ишда дам бериб турдилар, албатта. Биз уларнинг дўстона мададини, ёрдам беришга доимо тайёрликларини сезиб турдик. Космосда кўп яшаган Леонид Попов менга командир бўлганлигидан жуда бахтиёрман. У космик техникани жуда яхши биладиган мутахассис, самимий ва меҳрибон киши. Шундай тажрибали командир билан киши ҳамма ерда ўзини дадил ҳис этарди.

Пировардида румин космонавти ажойиб космик техникани яратган кишиларга, Ю. А. Гагарин номидаги Космонавтларни тайёрлаш марказининг коллективига, Учишни бошқариш марказининг мутахассисларига, космодром ходимларига ҳамда «Интеркосмос» программасига мувофиқ якунловчи учишни таъминлашда қатнашган бошқа ҳамма коллективлар ва ташкилотларга миннатдорчилик билдирди.

Сўнгра космонавтлар ва олимлар журналистларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

(ТАСС).

ЛЕНИН МУЗЕЙЛАРИ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

Мамлакатнинг кўпгина шаҳар ва қишлоқларида очилган Ленин музейлари идеология ишига катта ҳисса қўшмоқда. Ҳар йили коммунистик тарбиянинг ана шу масканларини ўн миллиондан кўпроқ киши келиб кўради. 27 май куни Тошкентда очилган Бутуниттифоқ кенгаш-семинари улуғ йўлбошчининг ғоявий меросини рўёбга чиқариш ва ўн биринчи беш йиллик режаларини амалга ошириш ишида Ленин музейларининг ролини ўстиришга бағишланди. Музей ходимлари билан бирга бу кенгашда Тошкентдаги олий ўқув юртлари ва мактаблардаги ижтимоий фанлар ўқитувчилари, Ўзбекистон партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари иштирок этмоқдалар.

В. И. Ленин Марказий музейининг директори О. С. Кривошейина «КПСС XXVI съезди қарорларини пропагандa қилишда Ленин музейларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Ҳ. Т. Турсунов Ўзбекистонда Ленин ғоялари кенг оммалашганлиги ҳақида гапириб берди.

Кенгаш-семинар программасида Марказий музей филиалларининг, Ленин бошқа ёдгорликларининг, шунингдек завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда, институт ва мактабларда жамоатчилик асосида ишлаётган музейларнинг иш тажрибасини ўрганиш кўзда тутилади.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими М. А. Соколов қатнашмоқда.

(ЎзТАГ).

Россиянинг буюк фарзанди Пушкинга

Ўзбекистон пойтахтида 6 июнь куни гениал шоир Пушкинга бағишланган байрам бошланади. Ёзувчилар, артистлар, бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари бу ерда Пушкин шеърларини, шунингдек Пушкинга бағишланган шеърларни ўқиб берадилар. Шу куни «Баҳор» концерт залида катта поэзия кечаси бўлиб ўтади.

7 июнь куни эса байрам шаҳар боғларига кўчади — очиқ саҳналарда шоир шеърлари янграйди, театр группалари унинг асарлари асосида яратилган спектакллардан парчалар кўрсатадилар.

Пушкинхонлик бутун республикада — шаҳар ва қишлоқларда, ишчи клублари ва қишлоқ маданият уйларида ўтади. Пушкинхонлик программаси Пушкин байрамини ўтказиш республика комитетининг Тошкентда бўлиб ўтган мажлисида ишлаб чиқилган.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Чиноз райони (район партия комитетининг секретари К. Б. Мамедов, район ижроия комитетининг раиси М. Абдукаримов, район комсомол комитетининг секретари Э. А. Бердиев, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Х. Атхамов).

Охунбобоев райони (район партия комитетининг секретари Ғ. Пўлатов, район ижроия комитетининг раиси С. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари М. Халилов, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Р. Қодиров).

Задарё райони (район партия комитетининг секретари Ф. Қамбаров, район ижроия комитетининг раиси А. Аширов, район комсомол комитетининг секретари Ш. С. Исоқов, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Э. Мирзабоев).

Ильич райони (район партия комитетининг секретари С. Ю. Отахонов, район ижроия комитетининг раиси Б. С. Мамадалиев, район комсомол комитетининг секретари Р. Элтоев, бош пилла қуритиш корхонасининг директори А. Султонов).

Гулистон райони (район партия комитетининг секретари М. Ш. Шукуров, район ижроия комитетининг раиси М. А. Маманов, район комсомол комитетининг секретари С. Т. Тоштемирова, бош пилла қуритиш корхонасининг директори В. А. Мариничева).

Комсомол райони (район партия комитетининг секретари Х. У. Оманлиқов, район ижроия комитетининг раиси Э. К. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари Б. Уралов, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Ф. С. Сулаймонов).

Баҳористон райони (район партия комитетининг секретари С. Н. Аметов, район ижроия комитетининг раиси А. Орзиқулов, район комсомол комитетининг секретари Я. Х. Расулов, пиллачилик катта агрономи Э. Омонов).

Меҳнатобод райони (район партия комитетининг секретари Ғ. С. Сувонқулов, район ижроия комитетининг раиси А. Турдиқулов, район комсомол комитетининг секретари А. Мўминов, пиллачилик бош агрономи А. Хўжабеков).

Сирдарё райони (район партия комитетининг секретари М. К. Каримов, район ижроия комитетининг раиси У. Х. Хўжаев, район комсомол комитетининг секретари Т. Б. Умаров, бош пилла қуритиш корхонасининг директори Н. Ҳайитқулов).

◆ ХАЛҚ КОНТРОЛИ ВА МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАР

◆ ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ — ОММАГА

◆ ИҚТИСОД ВА ТЕЖАМКОРЛИК РЕЖИМИ КУЧАЙТИРИЛСИН

◆ РЕЙД ВА ТЕКШИРИШЛАР САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

ХАЛҚ КОНТРОЛИ саҳифаси

Илғор тажриба минбари

ЖАМОАТЧИЛИК— КАТТА КУЧ

Йил сайин хўжалик ва маданий қурилишда халқ контролининг роли ошиб бормоқда. КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига Ҳисобот докладида шундай дейилган: «Биронта бузғунчилик, биронта суиистеъмол, исрофгарчилик, интизомсизлик халқ назоратчиларининг синчков назаридан четда қолмаслиги керак». Бунга эса корхоналар, ташкилотлар, колхозлар ва совхозларнинг жамоат ташкилотлари билан узвий ҳамкорликда иш олиб боргандагина эришишимиз мумкин.

Қорақалпоғистон АССР халқ контроли органлари ўз ишларини ана шу принцип асосида ташкил этишган. Биз халқ депутатлари доимий комиссиялари, касаба союз вэ комсомол ташкилотлари билан алоқани мустаҳкамлашга биринчи галдаги вазифа сифатида қараяпмиз. Ҳозирда автоном республика халқ контроли комитетлари составида совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг 48 вакили, Олий ва маҳаллий Советларнинг 83 депутати бор. Группа ва постларнинг 21288 аъзоси ичида 1338 депутат ва 4130 комсомол аъзоси, доимий комиссиялар составида 753 халқ назоратчиси фаолият кўрсатмоқда. Халқ контроли комитетлари раислари, шунингдек, группа раисларининг 88 нафари маҳаллий Советлар ижроия комитетларининг аъзоларидир. Ишни шундай ташкил этиш назоратни уюштиришда ҳам, фош этилган камчиликларга барҳам беришда ҳам амалий ҳамкорликни таъмин этмоқда. 1980 йилда халқ контроли томонидан ўтказилган 855 текширишдан 195 таси, группа ва постларда эса 13688 текширишнинг 2302 таси бошқа жамоат ташкилотлари билан биргаликда уюштирилди. Кўп текширишлар оммавий характер касб этиб, катта самара берди.

Қорақалпоғистон АССР Халқ контроли комитети республика Олий Совети қишлоқ хўжалиги бўйича доимий комиссияси, «Комсомол прожектори» республика штаби билан бирга қишлоқ хўжалик техникаси воситаларининг қандай сақланаётгани ва дала ишларига ҳозирлиги масаласини текширди. Унда 1647 халқ назоратчиси, Советларнинг доимий комиссиялари ва «Прожекторчи»ларнинг 304 нафари қатнашдилар. Рейд якунлари халқ контроли комитети мажлисларида, Қорақалпоғистон АССР Олий Совети Президиумида муҳокама этилди. Техникани хўжасизларча сақлаган шахсларга нисбатан чора кўрилди, камчиликларга барҳам бериш тадбирлари белгиланди.

Область партия комитетининг таклифи билан колхоз ва совхозларда ердан фойдаланишнинг аҳволи ҳам шундай савияда текширилди. Ердан фойдаланиш конунларининг қўпол равишда бузилиши ҳоллари фош этилди. Текшириш материалларини халқ контроли комитетлари ва доимий комиссияларда умумлаштириб, тегишли тавсиялар ишлаб чиқилгач, область партия комитетида муҳокама қилинди. Ҳисоботларга тиркалмаган 676 гектар ер майдони деҳқончилик оборотига киритилди.

Халқ контроли комитетининг республика Олий Совети саноат ва қурилиш бўйича доимий комиссияси, «Комсомол прожектори» билан ҳамкорликда ёнилғи-энергетика ресурсларидан фойдаланиш масаласига бағишлаб ўтказилган текширишлари ҳам юксак самара берди. Унда 3 мингга яқин киши иштирок этди. 306 корхона, совхоз, ташкилот ва муассаса ҳар томонлама текширилди. Камчиликларга барҳам берилиши натижасида автоном республикада бир йилда 3 миллион 379 минг киловатт-соат электр энергия, 785 тонна бензин, 463 тонна дизел ёқилғисини тежаш имкони туғилди.

Шу каби текширишлар маҳаллий саноат корхоналарида, «Заготхлопкопром» бирлашмасида, маккажўхори етиштириладиган хўжаликларда ҳам уюштирилди. Биргаликда иш юритилиши туфайли жойларда иқтисод ва тежамкорлик режимини янада мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга эришилди.

Биз шаҳар, район халқ контроли комитетлари, группалари халқ депутатлари Советлари доимий комиссиялари, касаба союз ташкилотлари ва «Комсомол прожектори» аъзолари билан биргаликда иш юритишларини таъминлашга ҳаракат қиляпмиз. Мазкур масала республика комитетида, доимий ҳаракатдаги семинарлар машғулотларида мунтазам муҳокама этилаётир. Шу йил февраль ойида республика комитетида Нукус шаҳар халқ контроли комитетининг бу борадаги ҳисоботи тингланди. Бундай ишлар натижасида комитетлар ва группалар Советларнинг доимий комиссиялари, касаба союз ташкилотлари, «Прожекторчи»лар билан мунтазам ҳамкорликда фаолият кўрсатишяпти.

Масалан, Тўрткўл район халқ контроли комитети район Советининг соғлиқни сақлаш ва социал таъминот доимий комиссияси билан бирга аҳолига поликлиника хизмати кўрсатишнинг аҳволини текширишди. Текшириш якунлари халқ депутатлари район Совети сессиясида муҳокамага қўйилди. Қабул қилинган қарорда медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, янги поликлиника қуриш масаласи кўрилди.

Ўтган йили шаҳар ва район Советлари сессияларида, ижроия комитет мажлисларида халқ контроли органлари билан биргаликда ўтказилган мактабгача болалар муассасаларини ривожлантириш, коммунал-хўжалик объектларининг кишки мавсумга ҳозирлиги, меҳнаткашларнинг аризалари ва шикоятларини кўриб чиқишнинг аҳволи сингари 88 та текшириш якунлари муҳокама қилинди. 183 текширишнинг якунлари эса халқ контроли комитетлари мажлисларида кўрилди.

Халқ контроли группалари ҳам жамоат ташкилотлари билан биргаликда иш олиб бориш бўйича анча тажриба тўпладилар. Бу иш планларини биргаликда кўриб чиқишда, якунларни меҳнат коллективларининг умумий мажлисларида муҳокама этишда яққол кўринади. Масалан, Беруний районидаги Махтумқули номли колхоз халқ контроли группаси билан Шамаҳ овул Совети доимий комиссияси биргаликда текшириш ўтказишганида 15 гектар ердан фойдаланилмаётгани аниқланди. Кўрилган чоралар натижасида ташландиқ ер ўзлаштирилиб, ҳозирда у ерда маккажўхори етиштирилмоқда. Амударё районидаги «Манғит» совхози халқ контроли группаси овул Совети доимий комиссияси билан ҳамкорликда пахтанинг қандай сақланаётганлигини текширди, натижалар Совет сессиясида муҳокама этилди. Тўрткўл районидаги овул Советлари сессияларида, ижроия комитетлари мажлисларида халқ назоратчилари ўтказган 11 текширишнинг, Элликқалъа районида 12 текширишнинг якунлари кўриб чиқилди. Посёлкалар ва овуллар Советларидаги халқ контроли группалари Советларнинг доимий комиссиялари билан узвий алоқа ўрнатишган. Бир йил ичида улар томонидан 739 та рейд ва текшириш ўтказилди.

СССРда Халқ контроли тўғрисида Қонунга мувофиқ комитетлар ва группалар Советларнинг сессияларида вақти-вақти билан ҳисоб бериб турибдилар. Натижада уларнинг ҳамкорликдаги фаолиятлари борган сари яхшироқ самаралар беряпти. 1981 йилда Советларнинг сессияларида тўрт комитет ва 35 группа ҳисоб берди.

Халқ контроли органларининг жамоатчилик ташкилотлари билан алоқаларини ривожлантириш борасида айрим камчилик ва нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Баъзи халқ контроли комитетлари ва группалари бу ишда етарли ташаббус кўрсатмаяптилар, жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилмаяптилар. Гоҳида эса биргаликда текшириш ўтказилганида масалага юзаки ёндашиляпти, камчиликларни келтириб чиқараётган оқибатлар очиб ташланмаяпти. Халқ депутатлари Советлари сессиялари ва ижроия комитет мажлисларида ҳамкорликда ўтказилган текшириш якунлари кам муҳокама этилади.

Ҳозирги пайтда Қорақалпоғистон АССР шаҳар ва район халқ контроли комитетлари халқ депутатлари Советлари доимий комиссиялари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликни янада яхшилаш чораларини изламоқдалар. Фақат шу йўл билангина биз КПСС XXVI съездида таъкидлаб ўтилганидек ишчанроқ, ҳужумкорроқ ҳаракат қилишга муваффақ бўламиз.

Ж. ЖИЕМУРОДОВ,
Қорақалпоғистон АССР Халқ контроли комитетининг раиси.

Бувайда районидаги «Партия XX съезди» колхози пахтакорлари йил сайин мўл-кўл пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга муваффақ бўлишмоқда. Бунда халқ назоратчиларининг ҳиссалари катта бўлаётир.

Суратда: колхознинг фаол жамоатчиларидан С. Ҳамроқулова, Р. Фозилжонов, касаба союз комитети раиси А. Ҳасанов, халқ контроли группаси раиси Т. Мелиқўзиев ва илғор бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Рўзалиев ўртоқлар.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ).

Иш тажрибасидан

ФАОЛЛИК

Бош группамизга шаҳарда пассажир ташишга чиқарилаётган енгил автомобилларнинг техника ҳолати соз эмаслиги тўғрисида сигнал тушди. Бир гуруҳ назоратчилар бу масала юзасидан текшириш ўтказиб, навбатчи механиклар, мастерларнинг ўз вазифаларига совуққонлик билан қараганликлари оқибатида шундай ҳол содир бўлаётгани аниқланди. Текширув материаллари бош группа ва партия бюросида муҳокама қилиниб, чора кўриш учун корхона маъмуриятига тавсия этилди.

Юздан ортиқ назоратчини ўз сафига бирлаштирган халқ контроли группаси ўтказган текширишлар ва рейдлар ҳаракатдаги составдан фойдаланиш, пассажирларга хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, ишлаб чиқаришнинг ички имкониятларини топиш, агрегат ремонти пости ишини яхшилаш, хўжалик автомашиналаридан фойдаланиш, махсус медицина пунктининг фаолияти, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш билан боғлиқ масалалар чуқур ўрганилди. Бу ишлаб чиқаришда ўзининг ижобий самарасини бермоқда.

5-таксопарк Тошкент пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармаси коллективлари ўртасида биринчилардан бўлиб ўнинчи беш йиллик топшириқларини барча иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари бажарди. Планга қўшимча икки миллион сўмлик фойда кўрилди. Таксопаркдаги мавжуд 620 автомобилдан ҳар куни 560 таси хизматга чиқарилади. Жумладан, 180 автомобиль «Намунали хизмат кўрсатиш экипажи», юздан ортиқ шофёрлар коммунистик меҳнат зарбдорларидир.

Таксопарк хўжалигининг халқ назоратчилари иқтисод ва тежамкорлик жамоат кўригида қатнашиб, ёнилғи, электр энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиш юзасидан тадбирлар ўтказиб келмоқдалар. Ўтган йилнинг ўзидагина ўттиздан ортиқ текширув ўтказилган бўлса, уларнинг аксарияти ёнилғи ва энергетика ресурсларидан қандай фойдаланилаётганлигига қаратилди. Натижада 700 минг литрга яқин бензин ҳамда 65 минг киловатт-соат электр энергия тежаб қолинди. Ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларида ҳам шундай амалий натижаларга эришилмоқда.

Александр Пудовкин раислик қилаётган халқ контроли бош группаси тўртта цех группасидан ташкил топган бўлиб, уларга 70 киши бирлашган. Бош группа эса 20 кишидан иборат. 90 нафар халқ назоратчиларининг 35 нафари коммунистлардир. Бош группа олтита секторга бўлинган ҳолда ўз фаолиятини партия ташкилоти томонидан тасдиқланган план асосида олиб бормоқда.

Партия бюроси халқ назоратчилари бўлган коммунистларнинг, группа раҳбарлари ва бош группа раисининг ҳисоботини вақти-вақти билан эшитиб турибди. Партия ташкилоти ва халқ контролининг бош группаси назоратчиларнинг ўқувлари, ўз малакаларини оширишлари тўғрисида ғамхўрлик кўрсатиб келмоқда. Группаларнинг ҳамма аъзолари корхонада ташкил этилган партия сиёсий маорифи ўқувларига жалб этилган. Халқ назоратчилари учун таксопаркда алоҳида мактаб ташкил этилган. П. Кареев ана шу мактабнинг актив, тажрибали пропагандисти. Группа раислари ва уларнинг ўринбосарлари Чилонзор район халқ контроли комитетида ташкил этилган назоратчилар халқ университетининг машғулотларига мунтазам равишда қатнаб турадилар.

Таксопарк халқ контроли бош группасининг фаолияти Тошкент шаҳар халқ контроли комитетида маъқулланди ва иш тажрибасини шаҳардаги бошқа коллективларда ҳам кенг ёйиш тавсия этилди. Шу билан бирга халқ контроли группасининг ишидаги жузъий камчиликлар ҳам таъкидлаб ўтилди. Бош группа бюроси меҳнаткашларнинг танқидий мулоҳазалари ва наказларини инобатга олиб, мавжуд камчиликларни бартараф этишнинг аниқ тадбирларини белгилади.

Партия қарорларини ҳар томонлама ўрганиб чиқиб, съездлар йилини зафарлар йилига айлантиришга аҳд қилган транспортчилар аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш маданиятини ошириш, ҳаракатдаги составдан унумли фойдаланиш, иқтисод ва тежамкорлик юришини авж олдириш юзасидан ибратли тадбирларни амалга оширмоқдалар.

З. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Тошкентдаги 5-таксопарк ҳайдовчиси, халқ контроли бош группаси аъзоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

Автотранспортдан унумли фойдаланайлик

Халқ назоратчилари республика Молия ва Ички ишлар министрликлари билан биргаликда Қурилиш, Қишлоқ қурилиши, Озиқ-овқат саноати, Коммунал хўжалик министрликлари ҳамда «Узбекбирлашув»га қарашли ташкилотлар ва муассасаларда хизмат ва махсус енгил автомашиналардан қандай фойдаланилаётганлигини текшириб, бу борада жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганини аниқлашди. Мазкур ташкилот ва муассасаларда хизмат ва махсус енгил автомашиналардан самарали фойдаланиш, маблағлар сарфини камайтиришга эътибор берилмаётир. Оқибатда ортиқча харажатлар йил сайин ўсяпти.

Текширилган 127 корхона ва ташкилотнинг 112 тасида автомашиналардан фойдаланиш тартибининг бузилиши туфайли 1980 йил ва шу йилнинг икки ойида 1235 минг сўм ортиқча маблағ сарфланган. Қурилиш министрлигининг 18 ташкилотидан 12 тасида, Қишлоқ қурилиши министрлигида 26 ташкилотдан 24 тасида, «Узбекбирлашув»га қарашли 25 муассасанинг 23 тасида ҳам шу каби камчиликлар мавжуд.

Республика Халқ контроли комитети мазкур масала билан жиддий шуғулланмаган, кўплаб давлат маблағларининг беҳуда сарфланишига сабабчи бўлган министрликлар ва идораларнинг айрим раҳбарларига нисбатан тегишли жазо чораларини қўллади.

Вагонлар бекор турмасин

Ўзбекистон металлургия заводи маъмурияти темир йўл транспортидан унумли фойдаланиш, вагонларга белгиланган муддатларда юк ортиш ва тушириш, темир йўл шохобчаларини янада кенгайтириш масалалари билан жиддий шуғулланмаётир. Шу сабабли ўтган беш йилликда темир йўл вагонлари 690,2 минг соат, 1981 йилнинг биринчи кварталида 19,3 минг соат нормадан ортиқча банд қилинган. Оқибатда завод беш йилу уч ой ичида 738 минг сўмдан зиёд жарима тўлади.

«Главсредазирсовхозстрой»нинг темир йўл ва автомобиль транспорти ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкилотлари ҳам вагонларни норма бўйича бўшатмаяптилар. Юк ортиш-тушириш ишлари олти соат ўрнига 15—22 соатда амалга оширилмоқда. Темир йўл шохобчалари тартибсиз аҳволда. Юк ортиш ва тушириш механизмлари йўқ. Тунги вақтларда, дам олиш ва байрам кунлари вагонлар бўшатилмайди.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети темир йўл вагонларидан самарали фойдаланишни таъминламагани, улар кўп вақт бекор туриб қолишига бепарво муносабати учун Ўзбекистон металлургия заводи директорининг ўринбосари Р. Субхонқуловга қаттиқ ҳайфсан эълон қилди.

Назорат почтаси

ИЗЛАНИШ

«Узсельхозтехника»нинг Ленинск шаҳридаги мотор-ремонт заводи халқ назоратчилари иқтисод ва тежамкорлик кўригида актив қатнашмоқдалар. Улар яқинда заводдан олиб чиқиб кетилаётган темир-терсак юкланган автомашинани тўхтатиб, синчковлик билан текширишди. Металл чиқиндилари ичида 40 та маховик, 21 та поршень каби 760 сўмлик ял-янги деталлар ҳам борлиги аниқланди. Халқ мулкига нисбатан совуққонлик қилган цех бошлиғи П. Волков ва таъминотчи И. Савельевга халқ контроли группасининг мажлисида танбеҳ берилди.

Электр энергиядан фойдаланиш бўйича ўтказилган текширишда деталларни қайта тиклаш цехида соатига 70 киловатт электр энергия сарфловчи электр аппарат бекор ишлаб турганлиги, бош механика бўлимида, механика участкасида, металл буюмлари ишлаш цехида кундуз кунлари ҳам лампочкалар бекор ёниб турганлигининг олди олиниб, исрофгарчиликка чек қўйилди.

Иқтисод ва тежамкорлик бўйича ўтказилаётган текширишларда Абдуваҳоб Мамарозиқов, Федор Авдюков, Николай Миронов сингари назоратчилар активлик кўрсатмоқдалар.

Халқ назоратчилари текширишлар ўтказиб мавжуд камчиликларни аниқлаш билан бирга катта иқтисодий фойда келтирадиган таклифлар ҳам киритмоқдалар. Айниқса, бу ишда КПСС XXVI съезди делегати, халқ контроли группасининг аъзоси токарь Тошпўлат Жўраевнинг ҳиссаси катта бўляпти.

— Партиямизнинг XXVI съездида иқтисод ва тежамкорлик масаласига катта эътибор берилди, — деди Т. Жўраев, — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ҳисобот докладида экономикамиз тежамли бўлиши керак, деган сўзларида жуда катта маъно бор. Съезд иштирокчиси бўлганлигим учун мен иқтисод ва тежамкорлик ишига кўпроқ улуш қўшишга ҳаракат қиламан.

Т. Жўраев ротор вентиляторларининг олдинги дискини ясашдан чиқадиган металл чиқиндисидан барабан деталини тайёрлаш тўғрисида таклиф киритди. Унинг бу таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилинди. Бу йилига 8 тонна қимматбаҳо металлни иқтисод қилишга имкон беради.

Заводда биринчи кварталда 90 тонна металл, 28 тонна ёнилғи-мойлаш материаллари, 150 минг киловатт соат электр энергия иқтисод қилиб қолинди. Бунда шубҳасиз, халқ назоратчиларининг ҳиссаси бор.

С. НИЗОМОВ.

КОММУНИСТЛАР ИБРАТИ

Бирлашмамиз коллективи иқтисод ва тежамкорлик юришида актив иштирок этмоқда. Халқ назоратчилари ҳар бир иш жойида ва ҳар бир ишда тежамкорликка қатъий риоя қилинишига катта эътибор беришмоқда. Улар томонидан ўтказилган рейд ва текширишлар натижасида ўтган йили 3,8 минг киловатт-соат электр энергия, 6,5 тонна ёнилғи ва мойлаш материаллари тежалди. Бирлашмада юқори меҳнат унумдорлиги ва тежамкорликка эришиш мақсадида иситиш цехи реконструкция қилинди. Ёнилғи қуйиш станцияси қайта қурилиши сабабли эса бензин ва мойлаш материалларининг исроф бўлишига чек қўйилди.

Тежамкорлик учун кураш ишчилар, инженер-техник ходимларнинг кундалик шиорига айланган. Мелиорация отряди механизатори Исмоил Умрзоқов 1973 йилдан бери бульдозерини жорий ремонт ҳисобига ишлатяпти. Ҳолбуки, бу давр ичида у уч марта капитал ремонт қилиниши мумкин эди. Моҳир бульдозерчи тежамкорлик учун курашиши натижасида 2340 сўм маблағни иқтисод қилди. Автогрейдерчи С. Мелибоев капитал ремонт учун ажратилган 850 сўм маблағни тежади.

Бироқ, баъзи цехлардаги ускуналар ҳозирги кун талабига жавоб бермайди. Масалан, шпинделларни реставрациялаш мосламасига ўрнатилган электродвигатель 7,5 киловатт кучланишга эга. Аммо унинг ўрнига 4,5 киловаттли двигатель монтаж қилса ҳам бўлади. У ҳолда бир соатда 3,5 киловатт-соат электр энергия тежалади.

Бу каби камчиликларни бартараф этиш учун партия ташкилоти халқ назоратчиларига раҳбарликни тобора такомиллаштириб боряпти. КПСС XXVI съезди қарорларини оғишмай ҳаётга татбиқ этаётган коллективимиз аъзолари иқтисод ва тежамкорлик учун курашни борган сари авж олдиришмоқда.

А. ҲАМЗАЕВ,
«Госкомсельхозтехника» Тошлоқ район бирлашмаси партия ташкилотининг секретари.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

«Биз пойтахтнинг «Марказ-27» кварталидаги 17-уйда яшаймиз. Икки ойдан бери қувурлар ёрилгани сабабли сув оқиши тўхтамайди. 8—9 қаватларга эса сув чиқмайди. Бу ҳақда 49-ЖЭКка бир неча маротаба мурожаат қилишимизга қарамасдан, ҳеч қандай натижа чиқмаяпти». (Газетхон З. Мирҳамидова хатидан).

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ: газетхон аризаси шаҳар ижрокомида кўриб чиқилди. Унда кўрсатилган фактлар тасдиқланди. Ишга яроқсиз бўлиб қолган қувурлар ремонт қилинди. Ҳозирги кунда 27-уйдаги квартираларнинг ҳаммасида сув таъминоти яхшиланди.

ЭЛ ЭЪЗОЗИ

«Фарғона шаҳрида кўркам маданият ва истироҳат боғлари, ям-яшил хиёбонлар кўп. Ана шу жойларда Ватанимиз бахт-саодати йўлида умрини бағишлаган давлат арбоблари ва маданият намояндаларига ҳайкаллар ўрнатилса, мақсадга мувофиқ бўларди. Бу тадбир уларнинг номларини абадийлаштиришдек хайрли ишга қўшилган катта ҳисса бўларди». (Фарғоналик К. Қаҳҳоров хатидан).

ФАРҒОНА ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ: шаҳар ижрокоми ўртоқ К. Қаҳҳоровнинг хатида кўтарилган масалани муҳим деб ҳисоблайди. Ҳозирги пайтда бош архитектура бўлими томонидан Йўлдош Охунбобоев ва Михаил Васильевич Фрунзе ҳайкалларини яратиш борасида эскизлар тайёрланмоқда. У яқин муддат ичида шаҳар бадиий совети томонидан кўриб чиқилади. Шунингдек, шаҳар районларидан бирида Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган 94-алоҳида ўзбек ўқчи бригадаси жангчилари хотирасини абадийлаштириш мақсадида ёдгорлик қурилиши бошлаб юборилди.

УРИНЛИ ЭЪТИРОЗЛАР

«Андижон шаҳар автомобиль техника хизматида қатор камчиликларга йўл қўйилмоқда. Шундай эътирозни автомашиналар ремонти масаласида ҳам айтиш мумкин». (Андижонлик газетхон С. Ҳожиматов хабаридан).

АНДИЖОН ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ: газетхон хатида келтирилган фактлар текширишда тўғри бўлиб чиқди. Хат шаҳар ижрокомининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилинди. «Автотехобслуживание» станцияси бошлиғига бу соҳада қатъий назорат ўрнатишни таъминламагани кўрсатиб ўтилди. Автомашиналар ремонти ва аҳолига техника хизмати кўрсатиш ишидаги камчиликларни қисқа вақт ичида бартараф этиш тадбирлари белгиланди. Автомобиль йўллари ободончилиги учун масъул бўлган шахслар жиддий огоҳлантирилди.

РАССОМ ХАТЛАРНИ ШАРҲЛАЙДИ

САХИЙ БОШЛИҚЛАР

Фарғонадаги газ аппаратлари заводида металлдан самарали фойдаланилмаётир. Кейинги ойларда қонунга хилоф равишда 52,6 тонна пўлат, 6,9 тонна газ қувурлари, 4,5 минг погон метр электр пайванд қувурлари бошқа ташкилотларга бериб юборилган. Завод директори А. Любезновнинг «қўли очиқ»лиги учун шахсий гаражлар ва панжаралар тайёрлаш мақсадида 3 тоннадан зиёд металл сарфланди. Бу эса металлни тежаш бўйича план ва мажбуриятларнинг адо этилмаслигига сабаб бўлди.

Қўқондаги «Электромаш» ва Чимёндаги ремонт-механика заводларида ҳам металлни тежаш бўйича ички резервлар изланмаяпти. Ремонт-механика заводида битта деталь тайёрлаш учун 700 граммгача металл исроф қилинади.

Область халқ контроли комитети металлардан тежаб-тергаб фойдаланишга панжа орасидан қараётган газ аппаратлари заводи директори А. Любезновга ҳайфсан эълон қилиб, жарима солди. Шунингдек, «Электромаш» заводи директори ўринбосари М. Содиков ва ремонт-механика заводи директори И. Асиловга ҳам ҳайфсан берилди.

Р. ҲАБИБОВ.

— Ушовидан тушови қиммат...

НИҚОБ ЙИРТИЛДИ

Нуъмон Ғафуровни марҳаматликлар яхши танишади. Уни авваллари фақат дорихоначи деб билишган бўлса, энди ўз манфаати йўлида инсофсизлик қилишгача бориб етадиган киши сифатида таниб қолишди. Мўмингина кўринувчи Нуъмон Ғафуровнинг яқинда ниқоби йиртилди. Халқ назоратчилари у мудирлик қилаётган дорихонани текширишса, топилиши қийин бўлган анчагина дорилар пинҳона сақлаб қўйилгани маълум бўлди. Мудир бу дори-дармонларни таниш-билишлари ва жуда зориққан кишиларга «шапкаси» билан сотмоқчи бўлган экан.

Устомон мудирнинг бошқа қинғир ишлари ҳам сув бетига қалқиб чиқди. У ўтган йили декабрь ойида дам олишга кетаётиб, «Октябрь 50 йиллиги» колхози қишлоқ участка касалхонасининг бош врачи Х. Тўхтасинов билан тил бириктириб, касалхонага ўзининг шахсий машинасида 7 хил турдаги 531 сўмлик камёб дорилар келтириб берган. Катта фельдшер А. Исматов уларни ҳеч қандай ҳужжатсиз қабул қилиб олган. Бу дориларни айрим касалларга катта пул эвазига сотмоқчи бўлишган.

Андижон область халқ контроли комитети Марҳамат район марказий дорихонаси мудири Н. Ғафуровнинг дори-дармонлар билан савдо қилишда йўл қўйган бир қатор камчиликлари учун вазифасидан олди.

А. НИШОНОВ.

— Обо отахоч-эй, бу дорингиз анқонинг уруғи-ку! Лекин чиқимидан қочмасангиз, таниш-билишлардан суриштириб кўрарман.

А. Холиқов расмлари.

Ватанимиз сарҳадларининг даҳлсизлигини ҳимоя қилаётган хушёр чегарачиларимиз жанговар анъанага мувофиқ ўз маҳоратларини кундан-кунга оширмоқдалар. Суратда: Қизил Байроқ орденли Ғарбий чегара округи Н-қисм чегарачиси, аълочи бўлим командири сержант Владимир Трухан.
[ТАСС фотохроникаси].

БУГУН — ЧЕГАРАЧИЛАР КУНИ

ВАТАН ПОСБОНЛАРИ

Генерал-майор В. С. ИВАНОВ,
СССР Давлат хавфсизлиги комитети чегара қўшинлари сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари

Бугун чегарачилар куни. Мамлакатимиз халқлари Помир ва Кавказ тоғларида, Болтиқ ва Тинч океан қирғоқларида, Тайга чакалакзорлари ва Шимолий Тундрада масъулиятли хизмат вазифасини ўтаётган соқчиларимизни шарафламоқда.

Чегара соқчиларининг бу йилги байрами мамлакатимизда КПСС XXVI съезди тарихий қарорлари амалга оширила бошлаган, коммунистик қурилиш йўлида шахдам одимлаб борилаётган бир шароитда нишонланмоқда. Чегара қўшинларининг шахсий составн совет коммунистларининг анжумани қарорларидан руҳланиб, олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли адо этмоқдалар.

Чегара қўшинларининг ташкил топиши ва тараққий этиши, унинг бутун қаҳрамонона тарихи Коммунистик партия фаолияти билан, Владимир Ильич номи билан мустаҳкам боғлиқ. КПССнинг программ ҳужжатларида, СССР Конституциясида, Леонид Ильич Брежневнинг нутқлари ва асарларида доҳийнинг социалистик Ватан ҳимояси ва чегарани қўриқлаш тўғрисидаги ғоялари ва кўрсатмалари ўз ифодасини топган.

Давлат чегараси деганимизда халқимизнинг шонли фарзандлари жасорати хотирамизда жонланади. Чегарадаги ҳар бир нарса ана шу қаҳрамонларнинг мислсиз жасоратини эслатиб туради. Бу ердаги ҳар қарич ер, ҳар бир тош совет чегараларини бузган душманлар билан чегарачиларимиз олишувларининг гувоҳидир. Босмачиларга, хитой сотқинларига, Ҳасан кўли ва Холхин-голда япон милитаристларига қарши курашда кўрсатган мардлиги ва жасорати учун икки мингдан ортиқ жангчи ва командир орден ва медаллар билан мукофотланган. Иккита округ ва 16 та қисм орденга муяссар бўлган.

Совет халқи 1941 йилнинг 22 июнь тонготарида гитлерчи босқинчиларнинг қуққисдан зарбасига учраган ғарбий чегараларимиз соқчиларининг мислсиз жасоратини ҳеч қачон унутмайди. Улар ўз бурчларини энг сўнгги нафасларигача бажариб, ўлимга тик бордилар. Бугунги кунда уларнинг жасорати ҳақида, уларнинг мустаҳкам иродаси ҳақида ҳаяжонланмасдан гапириб бўлмайди. Фашист қўмондонлиги совет чегара заставаларини йўқ қилишга 30 минутгина ажратган эди. Лекин душман баъзи участкаларда бир неча кеча-кундуз давомида чегарадан ўтолмади.

Коммунистик партия, совет халқи Улуғ Ватан урушида чегара жангчиларининг жасорати ва мардлигини юксак баҳолади. Улардан 200 дан ортиғи Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди. Минглаб жангчилар ва командирлар орден ва медаллар, ўнлаб қисмлар жанговар орден ва фахрли ном олдилар.

36 йилдан буён мамлакатимиз осмони мусаффо. Лекин дунё нотинч. Совет халқининг коммунистик қурилишда эришаётган ютуқлари империалистик доираларининг ғазабини келтирмоқда. Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик мамлакатларга қаратилган турли агрессив планларни ўйлаб чиқаётган империализм ўтмишда бўлганидек, мамлакатимизга қарши жосуслик ва қўпорувчилик ишларини кучайтирмоқда.

Ғоявий кураш доирасининг тобора кенгаяётганлиги бугунги кунда чегараларимизни ҳар қачонгидан ҳам хушёр туриб қўриқлаш зарурлигини тақозо этмоқда. «Халқаро майдондаги кескин синфий кураш, — деб таъкидлади КПСС XXVI съездида Л. И. Брежнев, — давлат хавфсизлиги органларининг фаолияти олдига, чекистларимизнинг партиявий чиниқиши, билимлари ва иш усули олдига юксак талаблар қўймоқда».

Бугунги кунда Ватанимиз сарҳадларининг ҳимоячилари кекса авлод ишини шараф билан муносиб давом эттирмоқдалар. Уларнинг жанговар анъаналарини муқаддас сақлаб, тобора бойитмоқдалар. 60-йилларда чегара қўшинлари йилномасига Д. Леонов, И. Стрельников, В. Бубенин, Ю. Бабанский кабилар ўчмас саҳифа киритдилар. Уларнинг маочи жосуслар билан бўлган олишувларда кўрсатган жасоратлари қаҳрамонликнинг Олтин Юлдузи билан тақдирланди. М. Дулепов, В. Рязанов, Г. Степановларнинг номлари чегара қўшинлари коллективларининг шахсий состави рўйхатига абадий ёзиб қўйилди. Тинч даврда чегарани сақлашда уларнинг кўрсатган жасоратлари чегарачиларнинг янги авлодини Ватанимиз хавфсизлиги йўлида ҳушёрлик ва мардликка ундамоқда.

Совет чегара қўшинлари 63 йилдан буён ўзларининг Конституциядаги бурчларини шараф билан бажармоқдалар. Улар халқимизнинг тинч меҳнатини, чегараларимизнинг даҳлсизлигини ўз постларида ҳушёр туриб қўриқламоқдалар. (ТАСС).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Давлат чегараси. Бадиий фильм 1-серия. 11.10 — Бутунроссия конкурсининг лауреати А. Литвиненко куйлайди. 11.20 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.15 — Уфқ. 17.15 — Рус тили. 17.45 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 18.00 — Концерт. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Мамлакат далаларида. 19.45 — Биргаликда аҳил оиламиз. 20.15 — Бугун — чегарачилар куни. 20.25 — Давлат чегараси. Бадиий фильм 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Чегарачилар кунига бағишланган концерт. Концерт тугагач дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Қўғирчоқ фильм. 12.00 — Мен — чегара. Бадиий фильм. 13.10 — Буни ҳамма билиши ва уддалаши керак. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Зангори экран почтаси. 19.00 — Аср рассоми. 19.30 Ахборот. 19.45 — Бугун — чегарачилар куни. 20.15 — Ем-хашак ишлаб чиқариш резервлари. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Танбур ва сато тароналари. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият 22.35 — Йўлбарс. Бадиий фильм.

II.

18.40 — Ларза фильм. 19.05 — Концерт. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Жанговар постда. 20.45 — Физика.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Сиз ёқтирган қўшиқлар. 9.35 — Халқ чолғу куйлари. 12.10 — Гулла, яшна қўриқ ўлка. 13.30 — Қишлоқ мухбирлари ёзадилар. 14.00 — Ғўза парваришида ҳал қилувчи давр. 18.15 — Мусобақа авангардида. 18.25 — Ёшлик. 19.25 — М. Норқулов куйлайди. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Асқад Мухтор Дунё болалари ҳикоялари. 21.20 — Социалистик мусобақа илғорлари ҳақида ҳикоя қиламиз. 22.30 — Чегарачилар, Сизлар учун. 23.15 — Дам олиш концерти.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

АЭРОФЛОТ ОТПУСКАЧИЛАР ХИЗМАТИДА

АЭРОФЛОТ

Ёзги меҳнат отпускалари вақти ҳам бошланмоқда. Ҳаво йўлларида ҳар куни пассажирлар оқими кўпайиб бораётганлигидан ҳам буни яққол билиш мумкин.

Республикамиз меҳнаткашларини самолётлар ҳаракатининг ёзги жадвалида қандай янгиликлар кутмоқда.

Бу янгиликлар аввало кўпгина марказий ва курорт йўналишларида рейслар миқдорининг кўпайишидан иборат.

1 июндан бошлаб **Тошкентдан Новосибирск, Симферополь, Уфа, Рига, Минск, Одесса, Душанба,** бир оз кейинроқ — **Ўш, Петропавловск, Фрунзе** ва бошқа шаҳарларга қўшимча рейслар қўшилади.

1 июлдан бошлаб **Анапага** самолёт қатнай бошлайди. Бу трассада Ту-154 самолёти қатнайди.

Республикамизнинг Андижон, Бухоро, Фарғона область марказлари аҳолиси ана шу шаҳарлардан Минеральные Воды шаҳрига тўғри рейс билан парвоз қилишлари мумкин. Қарши ва Фарғона шаҳарларидан Ту-154 самолётлари Симферополь шаҳрига мунтазам қатнаб туради.

1 июндан бошлаб **Тошкент — Нукус — Шевченко** янги рейси очилади. Ил-62 самолёти Тошкентдан Хабаровскка бирор жойда қўнмасдан парвоз қилади.

Чўлпон ота (Иссиққўл курорти) шаҳрига ҳар куни икки рейс ўрнига уч рейс ўтказилади.

СИЗНИНГ ХИЗМАТИНГИЗДА:

— авиабилетларни буюриш ва уйга олиб бориб бериш;
— «бориш» ва «қайтиш» учун авиабилетларни сотиш; (телефонлар: 42-80-11, 41-80-12, 41-80-17);
— ўринларни бронлаш «Сирена» авоматлашган системаси;
— авиакассаларнинг кенгайтирилган тармоғи;
— билетларни 15 кун олдин сотиш.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 56-06-17, 99-85-61, 99-84-35.

Граждан авиацияси Узбекистон бошқармасининг ҳаво йўллари марказий агентлиги.

СПОРТИМИЗ ЮЛДУЗЛАРИ

ПАРВОЗ

Узбекистон жисмоний тарбия институтининг талабаси, слмалиқлик Шоҳид Загретдинов билан Тошкентдаги спорт мактаб-интернати 9-синф ўқувчиси Венера Зарипованинг ажойиб муваффақиятлари ҳақида маълум қилган эдик.

Шоҳид чапдаст велосипедчи сифатида Европа шаҳарлари бўйлаб ўтказилган кўпкунлик халқаро «Тинчлик» пойгасида совет спортчилари капитанига хос ибрат кўрсатиб, шахсий ҳисобда зафар қучди ва СССР командасининг ғалабасига катта улуш қўшди. Велосипедчимизнинг ғайрат-шижоати муносиб тақдирланди. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитети қарори билан Ш. Загретдиновга «СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери» унвони берилди.

Венера эса Украина пойтахтида бадиий гимнастика бўйича ўтказилган мамлакат чемпионатида маҳорат кўрсатди. У ўзининг нафис ҳаракатлари билан мутахассисларни ҳайратга солди. Эндигина 16 баҳорни кўрган Венера устози Ирина Винер ишончини оқлади. Мамлакатимиз етакчи гимнастикачилари қатори баҳслашиб, кўксига кумуш медаль тақишга муяссар бўлди.

Республикамиз спорт ҳаётида ёрқин саҳифалар очган Шоҳид билан Венерага яна-да катта муваффақиятлар тилаймиз.

Суратда: Венера Зарипова.
С. Гапич фотоси.

БУЮК САНЪАТКОР

Камолиддин Беҳзод туғилган куннинг 525 йиллигига

Хуросон ва Ўрта Осиё уйғониш даври маданиятининг таниқли арбобларидан бири бўлган. «Шарқ Рафаэли» деб ном олган Камолиддин Беҳзод миниатюра санъатининг ўзига хос оригинал мактабини яратди. Бу мактабнинг санъат асарларида ўша даврнинг юксак эстетик идеаллари ўз аксини топди ва у шарқ миниатюра тарихида ўчмас из қолдирди. Беҳзод ва унинг мактаби яратган ажойиб миниатюралар шарқнинг буюк мутафаккирлари — Фирдавсий, Низомий, Саъдий, Хусрав Деҳлавий, Жомий, Алишер Навоий асарлари саҳифаларини бениҳоят безаш, кўркамлаш билан уларнинг улкан ғояларини, чуқур фикрларини идрок этиш, улардан эстетик завқ олиш учун хизмат қилади. Беҳзод ижодининг қимматли томони шундаки, у қадимдан Ўрта Осиё, Афғонистон, Ҳиндистон ва Эрон халқлари ўртасида мавжуд бўлган яқин маданий алоқалар, маънавий бойликлар ва бадиий ижод тажрибаларини алмашлаш жараёнини ўзида ёрқин ифода этади.

Камолиддин Беҳзод Ўрта Шарқнинг йирик маданий марказларидан бўлган Ҳирот шаҳрида (эндиликда Афғонистоннинг тарихий шаҳри) дунёга келди. У ёшлигидаёқ етим қолди. Унинг истеъдодини пайқаган буюк ўзбек шоири Алишер Навоий унга ҳам оталик, ҳам устозлик қилди, маънавий жиҳатдан шаклланишида катта роль ўйнади. Ўрта асрнинг йирик ўзбек шоири Заҳириддин Бобирнинг «Бобирнома» асарида қайд этилишича, Беҳзод Навоийнинг диққати ва тарбияси туфайли устодлик даражасига кўтарилди ва шуҳрат топди.

Беҳзод дастлаб Алишер Навоийнинг кутубхонасида ишлади. Аммо, кўп ўтмай, ўзининг буюк таланти туфайли етакчи рассом бўлиб қолди ва қўлёзмаларни безаш ва уларга расм ишлаш бўйича бадиий устахонага раҳбарлик қилди. Кейинчалик бу устахона «Нигористони Беҳзод» деб атала бошлади. Яъни ўша даврнинг ўзига хос бадиий академиясига айланди.

Камолиддин Беҳзод XV асрнинг иккинчи ярми ва XVI асрнинг бошларида мавжуд бўлган Ҳирот миниатюра мактабининг асосчиси ҳисобланади. Ҳирот миниатюра мактабининг шаклланишига Улуғбек даврида ривожланган Самарқанд бадиий мактаби ҳам катта таъсир кўрсатган. Афғонистонлик олим, профессор Абдулҳай Ҳабибий буни қайд этиб, шундай деб ёзган эди: «Самарқанд ва Ҳирот XIV—XV асрларда яратилган яхлит ажойиб маданиятнинг икки муқаддас бешиги эдилар...»

Замондошлари Беҳзоднинг ижодига юксак баҳо бердилар. Уни халқнинг афсонавий рассоми Монийга қиёсладилар, асарларини эса камолот чўққиси деб атадилар. У миниатюрачи-рассомларнинг катта бир авлодини тарбиялаб етиштирди. Беҳзод яратган миниатюралар билан безатилган айрим қўлёзмалар бизгача етиб келган. Саъдий Шерозийнинг «Бўстон» ва «Гулистон», Низомий Ганжавийнинг «Хамса», Шарафиддин Али Яздийнинг «Зафарнома», Амир Хусрав Деҳлавий ва Алишер Навоий асарлари шулар жумласидандир. Шунингдек, Беҳзод ўз замондошларининг бир қатор портретларини яратган, улардан айримлари бизгача оригинал ҳолича, баъзилари эса кейинги рассомлар яратган нусхалар асосида етиб келган. Булар орасида Алишер Навоий ва Абдураҳмон Жомий портретларини алоҳида қайд этиш керак.

Рассомнинг асарлари бугунги кунда Буюк Британия, Франция, АҚШ, ГДР, Миср, Туркия, Эрон, Афғонистон, Ҳиндистондаги музейларда сақланиб келмоқда. Бизнинг мамлакатимизда Беҳзод ва унинг мактаби яратган миниатюраларни Ленинграддаги Салтиков-Шчедрин номидаги кутубхонада, СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг Ленинград бўлимида, Москвадаги Шарқ халқлари санъати Давлат музейида ва Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтида учратиш мумкин. Беҳзод ва унинг мактаби яратган миниатюралар асрлар оша ҳозирда ҳам ўзининг кўркамлиги, жозибаси, рангларга бойлиги, ниҳоятда нафислиги, таъсирчанлиги билан кишида зўр завқ, ажиб туйғулар уйғотади. Бу нафис санъат асарлари ўзининг эстетик қимматидан ташқари бизнинг замонамиз учун ниҳоятда муҳим бўлган илмий-тарихий, ижтимоий-этнографик аҳамиятга эгадир. Беҳзод ва унинг шогирдлари яратган расмлар узоқ ўрта аср ижтимоий ва маиший ҳаётининг, турмушининг турли томонларини, одат ва анъаналарини, меҳнат, ўйин-кулги, ёзув асбобларини, қурилиш техникаси, деҳқончилик, жанг, тўй-томошаларининг турли хислатларини идрок этиш, билиб олиш учун муҳим восита сифатида катта аҳамият касб этади.

Беҳзод ижоди бутун шарқда миниатюра санъати ривожига улкан таъсир кўрсатди. Унинг ҳаёти ва ижодига оид маълумотлар Яқин ва Ўрта Шарқ халқлари миниатюраси санъатига бағишланган тадқиқотларда ва санъатга оид барча қомусларда мавжуд. Беҳзод миниатюра мактаби Эрон, Афғонистон, Ҳиндистон, Туркия ва, энг аввало, Ўрта Осиё, Бухоро ва Самарқанд шаҳарларида миниатюра жанрининг тараққиётида катта роль ўйнади. Фактлардан бизга маълумки, масалан, Беҳзод мактабининг айрим вакиллари кейинчалик Бухорога кўчиб келишган ҳамда янги шароитда ўз устозларининг санъати анъаналаридан ижодий фойдаланиб, миниатюра санъатини янада ривожлантирганлар.

Шарқ миниатюра санъатини, шу жумладан, Беҳзод ижодини актив ўрганиш Европа мамлакатларида XIX асрнинг охирида бошланди. Қатор чет эл санъатшунос ва шарқшунослари Беҳзоднинг Яқин ва Ўрта Шарқ миниатюра санъатини ривожлантиришдаги хизматларига катта баҳо бердилар. Айниқса, Ф. Мартиннинг «Эрон, Ҳиндистон ва Туркиянинг миниатюра санъати ва миниатюрачилари», (Лондон, 1912 й.); Т. Арнольднинг «Ислом санъати» (Оксфорд, 1828); Л. Биннон, Ж. Уилкинсон, Б. Грейларнинг «Форс миниатюра санъати» (Лондон, 1933); И. Щукиннинг «Темурийлар қўлёзмаси тасвирий санъати» (Париж, 1954); Б. Робинсоннинг «Форс миниатюраси» (Лондон, 1957) китобларини алоҳида қайд этиш керак.

Афғонистон маданияти тарихини, жумладан, Беҳзод ҳаёти ва ижодини, унинг мактаби ролини тадқиқ қилишда йирик афғон олимлари: Абдулҳай Ҳабибий, Али Аҳмад Насимий, Фикрий Салжуқий ва бошқалар катта иш қилдилар.

Совет Иттифоқида ҳам шарқ халқлари санъати тарихини ўрганиш бўйича илмий-тадқиқот ишлари олиб борилмоқда. Совет шарқшунослари: Б. П. Денике, Б. В. Веймарн, А. Ю. Казиев, К. Д. Керимов ва бошқалар бу соҳада йирик тадқиқотлар яратдилар.

Республикамизда Беҳзод ижоди қатор адибларимиз ва санъатшуносларимизнинг тадқиқот мавзуси бўлган. Ойбек, А. А. Семенов, Г. А. Пугаченкова, Л. И. Ремпель, Ҳ. С. Сулаймонов ва бошқалар буюк рассом ҳаёти ва ижодини синчковлик билан ўргандилар. Жумладан, Г. А. Пугаченкованинг «Афғонистон санъати» (Москва, 1963) ва Г. А. Пугаченкова ҳамда Л. И. Ремпелларнинг «Ўзбекистон санъати тарихи» (Москва, 1965) асарларида шарқ миниатюра санъати тараққиётида Беҳзод ва унинг мактаби роли алоҳида қайд этилган. Беҳзод фаолияти ва унинг мероси таҳлилига бағишланган асар бўлмиш Ориф Усмоновнинг «Камолиддин Беҳзод ва унинг тасвирий санъат мактаби» (Тошкент, 1977) китоби санъаткор ва унинг шогирдлари ҳақидаги биринчи махсус монографик тадқиқотдир.

Беҳзод ижоди ўзбек совет рассомларини тарихий мавзудаги асарлар яратишда доимо илҳомлантириб келади. Ўзбек совет рассомлари Уста Мўмин (Николаев), П. Икромов, Ч. Аҳмаров, Т. Муҳамедов, Ж. Умарбеков ва бошқалар ижодига миниатюра санъати сезиларли таъсир кўрсатди.

Сеҳрли мўйқалам соҳибининг юбилейи шарқ халқлари санъати тарихи ва бой эстетик меросини янада кенгроқ ўрганишга, бу халқлар ўртасидаги маданий алоқаларни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

М. ХАИРУЛЛАЕВ,
Узбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси.

«МЕДИМПЭКС» НАМОЙИШ ҚИЛАДИ

Фан-техника тараққий этиб, турмуш фаровонлашган сайин соғлиқни сақлаш восита ва методлари такомиллашиб бормоқда. Бугунги кунда беморларни дарддан фориғ қилишда шифокор замонавий медицина техникасидан фойдаланади. тиб илмининг энг сўнгги ютуқларига суянади, таъсирчан дори-дармонлар қўлланишга ҳаракат қилади. Турли хасталикларни даволаш ҳамда олдини олиш учун шифобахш гиёҳлардан, шунингдек, кимёвий йўл билан дори-дармонлар тайёрлаш бугунги кунда жуда катта аҳамият касб этмоқда.

Кишилар сиҳат-саломатлигини муҳофаза этишдек умумбашарий проблеманинг ана шу муҳим жабҳасида социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳамкорлиги айниқса, яхши самара бермоқда. Кеча Н. А. Семашко номли Ўзбекистон курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг мажлислар залида очилган кўргазма бу ҳамкорликнинг ажойиб кўриги бўлди.

Фармацевтика маҳсулотлари бўйича Венгрия ташқи савдо корхонаси — «Медимпэкс» билан Узбекистон ССР савдо-саноат палатаси уюштирган кўргазмада қардош венгер халқи нисбатан қисқа муддат ичида бу соҳада нақадар катта ютуқларга эришганлигини кўриш мумкин. Ҳозир Венгрияда бешта ихтисослашган завод ва иккита корхона халқаро талаблар даражасида дори-дармон ва вакцина ишлаб чиқармоқда. Венгер дори-дармонлари 95 мамлакатга экспорт қилинмоқда, бу экспортда СССР энг катта ўринни эгаллаб турибди. Совет Иттифоқига бир неча номда медицина дори-дармонлари етказиб берилаётганлигини айтиш кифоя.

Кўргазмада «Хиноин», «Гедеон Рихтер», ЕГИТ, «Алколоида», «Биогал» заводларининг медицина ва ветеринарияда кенг қўлланилаётган, шунингдек, янги ишлаб чиқарилаётган дори-дармонлари намуналари қўйилган. «Медимпэкс» ташқи савдо корхонасининг СССРдаги доимий ваколатхонаси Тошкентдаги кўргазма муносабати билан матбуот конференцияси ўтказди.

Р. ҚОСИМОВ.

ФИГУРАЛИ УЧИШ:

НАФОСАТ ВА МАҲОРАТ

Тошкентдаги фигурали учиш мактабининг талабалари катта-кичик мусобақаларда муваффақиятли иштирок этиб, Ўзбекистон спорт шарафини муносиб ҳимоя қилмоқдалар. Ёш фигурачиларимиз мамлакат ва халқаро мусобақаларда ҳам иштирок этмоқдалар.

Куни кеча «Юбилей» спорт саройи яна гавжумлашди. Бу сафар тошкентлик фигурачилар ҳузурига Первоуральск, Свердловск, Олмаота, Красноярск ва Қозон шаҳарларининг умидли спортчилари меҳмон бўлиб келишди. Улар ўртасида «Ёш ленинчи» газетаси совриний учун республика очиқ чемпионати ўтказилди. СССР халқлари қишки V-Спартакиадасига тайёргарлик тарзида ўтказилган бу мусобақада мухлислар фигурачиларнинг нафис ҳаракатларидан завқландилар.

Мусобақада тошкентлик фигурачилар астойдил куч синашишди. Жумладан спорт мастерлари сафида баҳслашган Римма Ваҳобова билан Сергей Поповлар якка учиш бўйича ғолиблик супасига кўтарилдилар. Спорт мастерлигига номзодлар орасида эса В. Шатская билан Д. Бадаев (Свердловск)ларга тенг келадигани топилмади. Спорт рақси усталари бўлиб қолган вакилларимиздан Е. Вороновская билан Р. Собитовларнинг чиқишлари айниқса мароқли бўлди. Улар нафосат ва маҳоратли ҳаракатлари билан эътибор қозондилар. Уларнинг командадошларидан Л. Попова билан О. Брусовлар ғолиблик супасининг иккинчи поғонасига кўтарилишди. Таниқли фигурачимиз Г. Грибанова билан А. Пашнинлар ҳам кўксиларига олтин нишон тақдилар. Умуман совриндорлик баҳси тошкентлик фигурачиларнинг маҳоратлари ошиб бораётганлигининг ўзига хос намойишига айланди.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ
профессор-ўқитувчилар составидаги вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра мудирлари: жисмоний тарбия, гидротехник қурилишлар, қишлоқ хўжалигида сув таъминоти, автоматлаштирилган электр симлари, ерларни лойиҳалаш;

кафедра доценти: аэрофотогеодезия;

кафедра катта ўқитувчилари: электр энергиясини ишлаб чиқариш ва тақсимлаш, машиналар ремонти, тракторлар ва автомобиллар (қишлоқ хўжалик инженерлик фанларини ўқитиш методикаси бўйича);

кафедра ассистенти: олий математика.

Конкурс муддати — 9 июнгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Қори Ниёзий кўчаси, 39-уй, кадрлар бўлими.

●

Узбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитетининг
ИЧКИ СУВ ҲАВЗАЛАРИ БАЛИҚ ХЎЖАЛИГИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходимлар: ботаниклар, биологик химия (биология фанлари кандидатлари), гидрохимия (химия фанлари кандидати);

кичик илмий ходимлар: гидробиология, гидрохимия, ихтиология, протозоология.

Конкурс муддати — 13 июнгача.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 10-квартал, Фарҳод кўчаси, 21«а»-уй.

Н. А. СЕМАШКО НОМИДАГИ ЎЗБЕКИСТОН ДАВЛАТ КУРОРТОЛОГИЯ ВА ФИЗИОТЕРАПИЯ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: даволашнинг физик методлари бўлими (гинеколог — доктор, фан кандидати);

кичик илмий ходимлар: курорт ресурсларини излаш ва ўрганиш бўйича лаборатория (2 ўрин, гидрогеолог ва климатолог);

ташкилий методика бўлими: (2 — врач ва илмий медицина ахбороти бўйича мутахассис);

клиник ординатурага (2 — неврология ва педиатрия бўйича).

Конкурс муддати — 9 июнгача.

Клиник ординатурага қабул муддати — 9 августгача.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700084, Тошкент шаҳри, Е-84, Ҳуршид кўчаси, 4-уй.

Узбекистон ССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг радиоэшиттириш коллективи информация бош редакциясининг бош редактори Ш. Қосимовга акаси

Тўлаган ҚОСИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Ўзбекистон коммунисти» — «Коммунист Узбекистана» журнали редакцияси коллективи бўлим мудири Т. Олимовга отаси

Олим ҒОЗИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20 84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.